

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

50 Satakunnan pelastuslaitos

50- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Valtakunnallisissa tavoitteissa mainittua suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien laitosten sijoittelusta ei ole mainintaa maakunnallisissa tavoitteissa. Maininta tulee olla vähintään luokkaa, jossa todetaan, että sijoittelussa kuullaan asiantuntijoita sekä noudatetaan lainsäädäntöä ja viranomaisten antamia ohjeita.

Maakunnan tarkoituksenmukaista alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevaa tavoitekohtaa täydennetään siten, että onnettomuusriskit tulevat huomioiduksi.

52 Kankaanpää

52- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Tavoiteluonnoksessa on hyvin todettu, että luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi. Tämä edellyttää, että Kankaanpään asema Pohjois-Satakunnan seutukeskuksena tulee huomioida kaavan valmistelutyössä.

Merkitään tiedoksi.

On hyvä, että Satakunnan varuskunnat on nostettu tavoitteissa erikseen esiin aluerakenteen kannalta merkittävänä tekijöinä.

55 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

55- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Tukes suosittelee, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskien suuronnettomuusvaarallisten laitosten sijoittamista huomioidaan yksityiskohtaisemmin maakuntakaavan jatkosuunnittelussa sekä tavoitteiden asettamisessa.

Maakunnan tarkoituksenmukaista alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevaa tavoitekohtaa täydennetään siten, että onnettomuusriskit tulevat huomioiduksi.

Satakunnan alueella sijaitsevat vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti käsittelevät ja varastoivat tuotantolaitokset huomioidaan maakuntakaavan jatkosuunnittelussa. Tuotantolaitokset on lueteltu Tukesin verkkosivuilla olevalla konsultointivyöhykelistalla: Konsultointivyöhykkeet.pdf (tukes.fi).

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sisältävät maininnat onnettomuusriskien huomioon ottamisesta sekä suuronnettomuusvaaraa aiheuttavien laitosten sijoittamisesta riittävän etäälle muista toiminnoista.

Laajamittaisesti vaarallisia kemikaaleja käsitteleviin ja varastoiviin tuotantolaitoksiin liittyy onnettomuusvaaroja, jotka tulee huomioida laitosten ympäristön maankäyttöä suunniteltaessa. Sijaintiratkaisut sekä muut alueidenkäytön varautumisen keinot ovat yleensä taloudellisempia kuin alueiden toteuttamisen jälkeen tehtävät toimenpiteet. (Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, 2017)

57 Jämijärven kunta

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****57- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Varuskuntien huomioiminen erikseen on positiivinen asia. Varuskuntien maankäyttöä tarpeita arvioitaessa on hyvä ottaa yhdyskuntarakenteen, ympäristöarvojen, elinkeinojen jne. lisäksi huomioon myös matkailu ja alueiden virkistyskäyttö.

59 Metsähallitus**59- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Metsähallituksen mielestä tavoitteisiin tulisi lisätä maaseutualueiden liikenneyhteyksien turvaaminen niin, että ihmisten liikkuminen ja elinkeinotoiminnan vaatimat kuljetukset ovat mahdollisia myös tulevaisuudessa. Maakuntakaavan aikajänteellä ajoneuvot muuttuvat nykytilanteeseen verrattuna vähäpäästöisemmiksi tai päästöttömiksi, jolloin tältä osin tarve korostaa joukkoliikennettä vähenee. Etätyö tulee lisääntymään, mikä vähentää työmatkaliikennettä, mutta lisää muun liikenteen tarvetta maaseutualueilla. Tämän vuoksi alempiasteinen tiestön kunnosta tulee huolehtia ja näin ylläpitää maakunnan vetovoimaa.

60 Kristiinan kaupunki**60- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Olemme tietoisia siitä, että maakuntakaava koskee Satakunnan maakuntaa. Haluamme silti huomauttaa, että maakuntien väliset toimivat infrastruktuuriratkaisut ovat tärkeitä. Erityisesti valtatie 8 on tärkeä ja se tulee mainita.

68 Geologian tutkimuskeskus**68- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Meriympäristön hyvä tila ja vedenalaisen luonnon monimuotoisuus on huomioitu hyvin. Viherrakenteen huomioivaan kappaleeseen voisi kuitenkin lisätä ”näkökulmat maa- ja merialueilla”.

73 MTK-Satakunta**73- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Painotamme ympäristönäkökulmat huomioon ottavaa elinkeinolähtöistä ja mahdollistavaa lähtökohtaa.

Maanpuolustuksen tarpeiden merkitys tulee kasvamaan. Sen vuoksi on hyvä, että varuskuntien vaikutusalueilla otetaan huomioon muun elinkeinotoiminnan, yhdyskuntarakenteen ja elinympäristön tarpeet sekä ympäristö, kuten s.9 on todettu. Hyvä vuoropuhelu auttaa välttämään sen tapaiset ristiriitatilanteet, joita edellisen kokonaismaakuntakaavan valmistelun aikana ratkottiin.

Tulvariskeihin ja kuivuuskausiin varautuminen sekä muiden ilmastomuutoksen vaikutusten ennakointi ovat tärkeitä tavoitteita.

Sivulla 9 lauseen ”maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten maankäytölliset

Valmisteltu vastine

Merkitään tiedoksi.

Tavoitekohdassa mainittu yhdyskuntarakenne käsittää myös virkistysalueet. Matkailu tulee otetuksi huomioon muiden elinkeinojen joukossa elinkeinojen harjoittamisen asettamia vaatimuksia tarkasteltaessa.

Tavoitekohdassa on huomioitu maaseudun asukkaiden liikkuminen toisessa kappaleessa, jossa todetaan, että tavoitteena on alue- ja yhdyskuntarakenne, jossa työpaikat, palvelut ja vapaa-ajan alueet ovat hyvin saavutettavissa.

Lisätään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskevan tavoitekohdan toisen kappaleen alkuun sanat 'elinkeinoelämän kehittämisedellytysten turvaamiseksi', jolloin liikennejärjestelmän kehittämisen tarve tulee esille kaikkien elinkeinojen näkökulmasta.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Lisätään maa- ja merialueita koskeva maininta.

Lausunnossa esitettyä sivun 9 lausetta muotoillaan uudelleen.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa, joiden laadinta perustuu maankäyttö- ja rakennuslain 22 §:ään, on asetettu tavoitteiksi mm. luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymisen edistäminen ja viheralueverkoston jatkuvuuden turvaaminen.

Tulvariskeihin ja kuivuuskausiin sopeutuminen sisältyy tavoiteosiossa Ilmastomuutos ja luontokato käsiteltyyn ilmastomuutokseen sopeutumista ja varautumista koskevaan tavoitteeseen.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

mahdollisuudet varmistetaan maakuntakaavalla” sisältö jää epäselväksi.

Sivulla 8 todetaan: ”Osana tarkoituksenmukaista ja toimivaa alue- ja yhdyskuntarakennetta huomioidaan viherrakenne, jolla on merkitystä erityisesti alueiden välisen kytkeytyneisyyden ja ekologisten yhteyksien kannalta...”. Tekstistä ei käy ilmi, miten viheryhteydet tullaan huomioimaan. Tätä tulisi avata lisää. Huomautamme, etteivät maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksessa 2022 viheryhteydet tulleet maakuntakaavoissa oikeusvaikutteisiksi.

74 Suomen metsäkeskus**74- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Sivulta 8 alkavan ja sivulle 9 jatkuvan viimeisen kappaleen 2 viimeistä lausetta tukevat metsään perustuvia elinkeinoja ja ovat erityisen hyvin muotoillut. Metsään perustuvien elinkeinojen edistämiseen ja yhtenäisiin metsäalueisiin liittyen uusiutuvan energian tuotannossa tulee välttää tuotantoalueiden sijoittamista metsäalueille ja ohjata energiantuotantoa ensisijaisesti joutoalueille, kuten käytöstä poistetuille turvetuotantoalueille.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

75 Kokemäen kaupunki**75- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Kokemäki on pinta-alaltaan laaja kunta, jossa on merkittävästi asema- ja yleiskaava-alueiden ulkopuolella sijaitsevaa kylä- ja haja-asutusta. Kokemäki toivoo, että maakuntakaavoituksessa tunnistetaan tämän kaltaisen kuntarakenteen erityispiirteet ja -tarpeet.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Kylätaajamien elinvoima tulee voida säilyttää/kehittää sallimalla täydennysrakentamista niiden yhteyteen. Samoin on erittäin tärkeä saada rakentaa maa- ja metsätaloustoimintaa palvelevia rakennuksia ja laitteita haja-asutusalueella sijaitsevien talouskeskusten yhteyteen.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Alueen elinkelpoisuuden määrittelee ekosysteemin kunto ja sen vuoksi se tulee asettaa kaavan tavoitteissa lähtökohdaksi. Satakunnan alue- ja yhdyskuntarakennetta tulee kehittää niin että luontokadosta ja ilmastonmuutoksesta selvittää ja maakunnan elämää voidaan viedä omavaraisempaan suuntaan ruokaturvan ja energian osalta. Tällä turvataan kestävän elinkeinoelämän edellytyksiä ja kriisivalmiutta muuttuvissa tilanteissa pitkällä tähtäimellä. Satakunnasta tulee maailmanluokan edelläkävijä kestävän ja hyvinvoivan yhdyskunnan käytännön toteutuksessa.

Merellisiä toimintoja koskevaa tavoitetta täydennetään maisemaa ja virkistys- ja matkailunäkökulmaa koskevalla maininnalla. Lisäksi muitakin tavoitteita täydennetään merta koskevilla maininnoilla.

Kannanotto merkitään muilta osin tiedoksi.

Merellisten toimintojen suunnitteluun on tarpeen kirjata, että toimia kehitetään Selkämeren kansallispuiston ehdoilla ja kestävä luonnonkalatalous edellä.

78 Puolustusvoimat 2. logistiikkarykmentti

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

78- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Puolustusvoimat pitää hyvänä, että tavoitteessa Satakunnan varuskunnat on tunnistettu aluerakenteen kannalta merkittävinä tekijöinä, ja että maanpuolustuksen toimintamahdollisuuksien alueidenkäytölliset edellytykset turvataan.

Merkitään tiedoksi.

79 Pomarkun kunta**79- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Tavoiteluonnoksen mukaan Satakunnassa on monikeskuksinen ja verkottuva alue- ja yhdyskuntarakenne, joka perustuu tasapainoiseen merialueen, rannikon, taajamien ja maaseutualueiden kehittämiseen. Maakuntakaavan tulee mahdollistaa myös pienempien ja maaseutumaisten keskusten kehittyminen. On tärkeää, että kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta edistetään Satakunnassa tavoiteluonnoksen mukaisesti mm. palveluiden saatavuus ja elinkeinotoiminnan monipuolisuus huomioiden.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Satakunnan varuskunnat ja maanpuolustuksen tarpeet on nostettu hyvin tavoitteissa aluerakenteen kannalta merkittävinä tekijöinä. Tämä mahdollistaa puolustusteollisuuden kehityksen maakunnassa.

80 Eurajoen kunta**80- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Eurajoen kunta pitää erittäin tärkeänä, että maakuntakaava mahdollistaa alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittymisen myös kaupunkikeskusten ulkopuolella olevilla alueilla. Niilläkin alueilla tulee turvata riittävät alueet kaupan ja palveluiden, yritystoiminnan sekä viihtyisien asuinalueiden kehittämiseksi ja myös uusien alueiden luomiselle.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Tavoiteluonnoksissa mainitaan: Osana tarkoituksenmukaista ja toimivaa alue- ja yhdyskuntarakennetta huomioidaan viherrakenne, jolla on merkitystä erityisesti alueiden välisen kytkeytyneisyyden ja ekologisten yhteyksien kannalta ottaen huomioon luonnon monimuotoisuuden, virkistykseen sekä ilmastonmuutoksen näkökulmat.

Merkitään tiedoksi.

Luontokadon ja ilmastonmuutoksen edetessä korostuvat tarpeet huomioida kytkeytyneisyys, ekologiset yhteydet ja lajien levittäytymismahdollisuudet etelä-pohjoissuunnassa. Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri esittää, että tavoiteluonnoksiin tulisi lisätä: Kytkeytyneisyyden ja ekologisten yhteyksien tarkastelussa huomioidaan myös ylimaakunnalliset yhteydet ja verkostot, kun se on tarpeen maakunnallisten tai valtakunnallisten luonnon monimuotoisuusarvojen säilymisen kannalta. Ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kiinnitetään erityishuomiota lajien siirtymis-/levittäytymismahdollisuuksien säilyttämiseen etelä-pohjoissuunnassa myös maakuntien raja-alueilla.

Vuonna 2021 valmistunut Satakunnan viherrakenneselvitys on Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun yksi tausta-aineisto. Selivityksessä on kiinnitetty huomiota myös ylimaakunnallisuuteen.

83 Porin kaupunki**83- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

Yhdyskuntarakenne:

- Tavoitteeksi strategisuus ja joustavuus.
- Voimassa olevan maakuntakaavan yhdyskuntarakenteen osoittaminen on liian tarkkaa. Tästä seuraa, että maakuntakaava on esimerkiksi asumisen osalta liian väljä tai rajoittaa elinkeinoelämän nopeasti muuttuvia tarpeita turhaan. Lisäksi voimakkaassa muutoksessa olevan energiantuotannon ja kiertotalouden aluetarpeiden osoittaminen nyt 10-20 vuoden päähän on mahdotonta.
- Satakunnan kilpailukyky uusista yrityksistä edellyttää kaavoituksen joustavoittamista ja nopeuttamista. Maakuntakaavatasolla tämä voisi tarkoittaa "lentokorkeuden nostamista" niin, että asumisen ja elinkeinoalueiden aluerajausten sijaan käytetään yleispiirteisempiä kohde- ja vyöhykemarkkintöjä, joille linjataan suunnitteluperiaatteet. Suunnitteluperiaatteiden ohjausvaikutus yhdyskuntarakenteen osalta on hyvä, koska kuntien kaavoitusratkaisuja arvioidaan niitä vasten. Tällöin kunnat suunnittelevat aluerajaukset omilla kaavaprosesseissaan perustuen juuri sen hetken ajankohtaisiin selvityksiin ja tarpeisiin. (esim. Uusimaa kaava 2050:n lähestymistapa, ks. lausunnon loppu.)
- Aluevarausten käyttö voi olla perusteltua yhteisen viherverkoston, suojelualueiden tai muiden erityisalueiden kuten energiantuotannon ja vaarallisia kemikaaleja käsittelevän teollisuuden osalta.
- Maakuntakaavatasolla osoitettu liikennejärjestelmäsuunnitelma on voimakas alue- ja yhdyskuntarakenteen muovaaja, mikä on syytä tunnistaa maakuntakaavatyössä.

Asuntoalueet – taajamatoimintojen alueet:

- Nykyisessä maakuntakaavassa on osoitettu liikaa taajama alueiden/ asuntoalueiden laajenemismahdollisuuksia. Tämä hajauttaa yhdyskuntarakennetta ja tuottaa vajaakäytössä olevaa infrastruktuuria. Tavoitteeksi kehittämisvyöhykkeet.

Väestökehitys - elämäntavat:

- Väestökehityksen ennakoitiin paremmin esiin kaavan tavoitteisiin. Väestön ikääntymisen tuomiin muutoksiin vastaaminen tavoitteeksi. Muutokset ovat merkittäviä esim. liikkumisessa, kulutuksessa, palvelutarpeessa ja asumispreferensseissä. Tällä on suoraan vaikutuksia palveluverkon ja liikenneinfran tarpeisiin sekä viherverkoston kysyntään.
- Myös elämäntavat ovat muutoksessa. Miten näihin muutoksiin tulisi varautua: ikäihmisten muuttoliike, monipaikkaisuus, elämäntapojen diversiteetin kasvu, kulutuskäyttäytyminen, elinympäristöltä odotetut ominaisuudet, ulkomaisen työvoiman lisääntyminen, liikkumisen uudet suunnat?

Kylät:

- Kylien suunnittelu maakuntakaavatasolla on turhaa, koska määräyksillä ei ole vaikutusta kylien kehitykseen.
- Luonnon- ja kulttuurihistorian kannalta arvokkaat kohteet määrittelevät arvokkaat kyläalueet riittävästi.

Todentaminen - vaikuttavuus:

- Jos tavoitteena on edistää ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävä ja vetovoimaista Satakuntaa, niin mitä ovat ne menetöt ja välineet, joi-

Valmisteltu vastine

Maakuntakaavan suunnittelutarkkuutta ja mitoitusta koskevat lausuntokohtat merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

esitetyn yhdyskuntarakenne- ja liikennejärjestelmävaihtoehdon tavoitteen mukaisuus todennetaan? (vrt. Valtakunnallisen MAL-verkoston hankkeet ja tunnistamat seutusuunnittelun ongelmat)

Lähtökohtiin:

- Alue- ja yhdyskuntarakenteen mahdolliset tulevaisuudet VN 2022:58.

- Valtioneuvoston asunto- ja ilmastopoliittiset linjaukset, Valtioneuvoston selonteko: Asuntopoliittinen kehittämisohjelma vuosiksi 2021–2028.

86 Huittisten kaupunki**86- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Maakuntakaavan tulee edistää monipuolista ja –muotoista, toiminnoiltaan erilaisten alueiden kehittymistä sekä monipuolisen palveluverkon ja valinnan mahdollisuuksien kasvattamista elinkeinoelämän eri tarpeisiin. Maakuntakaava ei saa olla rajaava vaan mahdollistaja, markkinat lopulta ratkaisevat hankkeiden sijoittumisen vaihtoehtotarkastelujen pohjalta. Alue- ja yhdyskuntarakenteen käytön suunnittelun lähtökohtana tulee olla myös visiot ja mahdollisuudet eikä vain tukeutua olemassa oleva. Huittisten kaupungin asema Kaakkois-Satakunnan keskuksena, valtateiden risteyksessä porttina naapurimaakuntiin tulee huomioida kaavatyössä. Asiointi Huittisiin kohdistuu myös naapurimaakuntien alueilta.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa on huomioitu rakenteen tarkoituksenmukainen kehittäminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä ylimaakunnalliset aluerakenteelliset ja toiminnalliset kokonaisuudet.

87 Pirkanmaan liitto**87- Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Pirkanmaan liitto toteaa, että tavoitekyselyn vastauksissa ja tavoitteiden painotuksissa nousee esille vahvasti samoja teemoja ja tavoitteita kuin Pirkanmaan käynnissä olevassa vaihemaakuntakaavatyössä. Isossa kuvassa niin Pirkanmaalla kuin Satakunnassakin nähdään tarpeelliseksi vastata ilmastonmuutokseen ja luontokatoon sekä huoltovarmuuden ja maanpuolustuksen tarpeisiin alueidenkäytöllisellä suunnittelulla. Tältä osin Pirkanmaan näkökulmasta erityisesti viher- ja energiaverkon suunnittelutyössä on sellaisia ylimaakunnallisia kysymyksiä, joiden osalta maakuntien väliselle yhteistyölle on selkeitä tarpeita.

Merkitään tiedoksi.

Pirkanmaan liitto pitää hyvänä, että jo tässä Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitevaiheessa nostetaan esille ylimaakunnalliset aluerakenteelliset ja toiminnalliset kokonaisuudet. Voimassa

olevat maakuntakaavat Satakunnan ja Pirkanmaan puolella antavat tähän hyvän lähtökohdan, mutta olemassa olevia kaavamerkintöjä on hyvä tarkastella uudelleen tarkentuneen tiedon valossa. Myös uusia tarpeita ylimaakunnalliselle suunnittelulle on syntynyt. Pirkanmaan liitto katsoo, että ainakin seuraavien teemojen osalta tarvetta yhteiselle keskustelulle on olemassa käynnissä olevien maakuntakaavaprosessien yhteydessä:

-tuulivoima-alueet ja sähkönsiirto

-vety-/ kaasuverkon kehittäminen

-viherrakenne; alueiden välinen kytkeytyvyys, ekologiset yhteydet, virkistys ja matkailu, Lauhanvuori - Hämeen kangas Geopark -alue

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

Näiden lisäksi aiemmassa, kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevassa lausunnossa Pirkanmaan liitto on nostanut esille maakuntia yhdistävänä suunnitteluteemana pohjavesien suojelun. Liikenneasioissa Pirkanmaalla ja Satakunnalla on sekä edunvalvonnallista että suunnittelullista yhteistyötä.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

2. Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

52 Kankaanpää

52- Alueiden käytön ekologinen kestävyys

On tärkeää, että maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet kuten tavoiteluonnoksessa on todettu. Ekologisen kestävyyskannalta on kuitenkin otettava huomioon riittävä suojelun taso siten, että alueen elinvoimaisuus ei vaarannu.

Merkitään tiedoksi.

Alueiden käytön ekologista kestävyyttä koskien tavoitteena on mm. maankäytön suunnittelun keinoin edistää ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävä ja elinvoimainen alue- ja yhdyskuntarakenteen luomista Satakunnassa.

57 Jämijärven kunta

57- Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Ekologista kestävyyttä arvioitaessa ja suojelun tasoa määriteltäessä on otettava huomioon myös alueiden ja asukkaiden elinvoiman edellytykset.

Merkitään tiedoksi.

Alueiden käytön ekologista kestävyyttä koskien tavoitteena on mm. maankäytön suunnittelun keinoin edistää ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävä ja elinvoimainen alue- ja yhdyskuntarakenteen luomista Satakunnassa.

68 Geologian tutkimuskeskus

68- Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Viimeinen kappale kaipaisi maininnan myös arvokkaista ja tärkeistä merenpohjan alueista.

Lisätään maininta arvokkaista merenpohjan alueista.

72 Ulvilan kaupunki

72- Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Maakuntakaavan 2050 tulee luoda edellytyksiä keskustajamien olemassa olevan yhdyskuntarakenteen merkittävällekin tiivistämiselle ja tehostamiselle.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

73 MTK-Satakunta

73- Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Tästä kohdasta puuttuvat kiertotalous, uusiutumattomien luonnonvarojen säästäminen ja elinkeinonäkökulma ongelmien ratkaisussa.

Tarkennetaan peltoalueilta koskevaa muotoilua ja muilta osin merkitään tiedoksi.

Yksityismaiden luontoarvojen suojelun tulee perustua vapaaehtoihin järjestelmiin (METSO ja Helmi), eikä maakuntakaavassa tule osoittaa velvoittavia suojelumerkintöjä.

Lausunnossa todettuja teemoja käsitellään mm. seuraavissa tavoiteosioissa: Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne, ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt, maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset ja ilmastonmuutos ja luontokato.

Lajien turvaaminen maakuntakaavalla on liian yksityiskohtaista maankäytön ohjaamista. Lajeja turvataan erillislainsäädännön, muiden velvoitteiden ja hyvien

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

käytäntöjen myötä. Tekstissä tulee myös avata, mitä tarkoitetaan mm. hyvällä pelto-, metsä- tai suoalueella.

74 Suomen metsäkeskus**74- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

Viimeisen kappaleen keskeisin lause tukee metsään perustuvia elinkeinoja. Suojelualueiden ulkopuolelle ei tule esittää rajoitteita metsien käytölle.

Merkitään tiedoksi.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

Kappaleessa on nostettu esille tärkeitä seikkoja. Maakunnan luonnon kantokyky lopulta määrää, montako ihmistä täällä voi elää. Satakunnan metsissä on meneillään huomattava luontokato valtaosan metsistä ollessa puunviljelyalueina. Tavoitteena tulee olla että maakuntakaavalla varmistetaan luonnon monimuotoisuuden elpymisen ja ilmastokriisistä selviytyminen.

Merkitään tiedoksi.

Pellot ovat osa alue- ja yhdyskuntarakennetta ja niillä on merkitystä vihervestoston kannalta.

Viimeisessä kappaleessa kerrotaan luontoverkoston (kapulakielellä ”ekologinen vihervestosto”) sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä: seuraavassa lauseessa mainittu pelto ei kuulu tähän yhteyteen.

79 Pomarkun kunta**79- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

On tärkeää, että maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon ekologisesti merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet kuten tavoiteluonnoksessa on todettu. Ekologisen kestävyysden kannalta on kuitenkin otettava huomioon riittävä suojelun taso siten, että alueen elinvoimaisuus ei vaarannu.

Merkitään tiedoksi.

Alueiden käytön ekologista kestävyyttä koskien tavoitteena on mm. maankäytön suunnittelun keinoin edistää ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävä ja vetovoimainen alue- ja yhdyskuntarakenteen luomista Satakunnassa.

80 Eurajoen kunta**80- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

Eurajoen kunnalle luonto- ja ympäristöasiat ovat tärkeässä roolissa. Tavoiteluonnoksissa ne on tuotu hyvin esille. Eurajoen kunta pyytää tarkentamaan ja rajaamaan suunnitellut arvoalueet perustellummin.

Merkitään tiedoksi.

Arvoalueiden tarkempi osoittaminen ja rajaaminen tarkentuvat maakuntakaavan suunnitteluprosessin edetessä.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

Tavoiteluonnoksissa mainitaan: Lajien säilymistä ja liikkumista turvataan ekologisen vihervestoston sekä luonnon monimuotoisuuden säilymistä edistämällä. Erityistä huomiota kiinnitetään ekologisten yhteyksien säilymiseen suojelualueiden välillä.

Merkitään tiedoksi.

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri esittää, että luonnoksen kohtaa tulisi vielä täydentää: Erityistä huomiota kiinnitetään ekologisten yhteyksien säilymiseen

Vuonna 2021 valmistunut Satakunnan viherkavennelvelitys on Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun yksi tausta-aineisto. Selvityksessä on kiinnitetty huomiota myös ylimaakunnallisuuteen.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

suojelualueiden välillä, sekä haitallisille ympäristö- ja meluvaikutuksille herkkien (arvoltaan valtakunnallisten) luontokohteiden verkostojen turvaamiseen, myös ylimaakunnallisesti, kun se on relevanttia.

83 Porin kaupunki**83- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

- Tavoitteeksi tuottaa yhteistä tietopohjaa ja selvityksiä yhteisille linjauksille sekä kuntien suunnitteluun ja lupavalmisteluun.
- Viherrakenteen ja -tehokkuuden nykytilan selvittäminen tai joku menetelmä kokonaisuuden tunnistamiseen ja kehityksen arviointiin.
- Metsien moninaiskäyttö- ja hiilinielutavoitteet.

Merkitään tiedoksi.

84 Varsinais-Suomen ELY**84- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

Kts. kohta 8

Kts. Vastineet kohdassa 8 (Ilmastonmuutos ja luontokato).

86 Huittisten kaupunki**86- Alueiden käytön ekologinen kestävyys**

Olemme huomattavan energiamurroksen keskellä. Uusiutuvan energian ratkaisuille, kuten aurinkoenergialla, tulee osoittaa alueita voimalinjojen ja sähköasemien läheisyyteen. Satakunnan tulisi profiloitua energiamaakuntana.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitteet ovat osin ristiriitaisia. Sivulla 8 ja toistona s.10 todetaan, että "Yhtenäisille, hyvälle tai maiseman kannalta tärkeille pelto- ja metsäalueille ei osoiteta muuta maankäyttöä ilman eri perusteita" ja sitten sivulla 15: "Vahvistetaan huoltovarmuutta energian tuotantoon, energian siirtoon ja energiahuoltoon sekä maa- ja metsätalouteen ja elintarviketeollisuuteen liittyvät kehittämistarpeet. "Kuka tulkitsee ja määrittelee, mikä on tärkeä pelto- tai metsäalue. Mm. aurinkovoima on jo nykyhetken ja tulevaisuuden huoltovarmuuden kannalta tärkeä painopiste, jota tulee kaikin tavoin edistää.

Alueiden käytön ekologinen kestävyys otetaan huomioon suhteessa maakunnan muihin maankäyttötavoitteisiin ja erilaiset tavoitteet pyritään yhteensovittamaan osana maakuntakaavan suunnittelua.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

3. Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

49 Sastamalan kaupunki

49- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Tampereen kaupunkiseutu on voimakkaimmin kehittynyt kaupunkiseutu Suomessa. Tampereen kaupunkiseudulla on noin 400 000 asukasta. Pori on Tampereen seudun lähin satama ja merellinen vapaa-ajan kohde. Tämä luo merkittäviä mahdollisuuksia Satakunnalle ja Porille. Keskeistä on valtatie 11 kehittäminen ja Pori - Tampere raideliikenteen kehittäminen. Raideliikenteen osalta tulisi harkita myös kesäaikaista viikonloppuisin tapahtuvaa junaliikennettä Yyteriin.

Merkitään tiedoksi.

50 Satakunnan pelastuslaitos

50- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Kiertotalouden käsittelyalueet tulee sijoittaa etäälle asuinalueista, sillä tulipalotilanteissa kiertotalouden käsittelyalueiden sammuttaminen on pitkäkestoista ja jatkuva savun muodostaminen aiheuttaa haittaa lähistön asukkaille.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Kiertotalousalueet on käsitelty yhdessä jätehuollon kanssa tavoitekohdassa Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt. Tavoitekohtaan tarkennetaan bio- ja kiertotalouden näkökulmia. Alue ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa huomioidaan toimintojen sijoittelusta aiheutuvat riskit ja haittavaikutukset asutukselle ja ympäristölle.

51 Siikainen

51- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Liikenneverkkojen säilyttäminen nykyisellään ja parantaa kulkuyhteyksiä kaikista kunnista. Rataverkon laajentaminen.

Merkitään tiedoksi.

Liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan edistetään matka- ja kuljetusketjujen toimivuutta. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävän liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

52 Kankaanpää

52- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Tavoiteluonnoksessa on mainittu, että alueidenkäytön suunnittelussa kehitetään ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja. Tämä on sinällään erinomainen tavoite, mutta maakuntakaavassa tulisi ottaa lähtökohdaksi myös uudet yhteydet. Raideliikenteen osalta tulisi edistää erityisesti Haapamäki - Kankaanpää - Pori-radon uudelleenkäyttöä.

Merkitään tiedoksi.

Haapamäki-Kankaanpää-Pori -rata on osoitettu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa yhdysratana. Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ovat voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnot- ja määräykset. Lisäksi Satakunnan maakuntakaavan 2050 liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävää liikennejärjestelmää. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävän liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Tieyhteydet Pirkanmaalle. Pohjois-Satakunnassa sijaitsee Kankaanpään Niinisalon varuskunta. Pirkanmaan yhteyksien ja Kankaanpään Niinisalon varuskunnan kannalta

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

merkittävä seututie 261 Kankaanpäästä – Ikaalisiin ei ole enää nykytarpeita vastaava, tie on hyvin kapea ja mutkainen. Maakuntakaavassa tulisi mahdollistaa tämän tieyhteyden kehittäminen, koska päivittäiset ajoneuvomäärät ovat jo nykyisellään noin 1500 ajoneuvoa vuorokaudessa.

54 Karvian kunta**54- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Liikenneverkkojen kunnossapito tasapuolisesti koko maakunnan alueella, rataverkon hyödyntäminen nykyistä enemmän.

Valmisteltu vastine

Lisätään sanat 'turvallisuuden ja' tavoiteraportin kohtaan kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden tavoitekohtaan, jossa tavoitteena on huoltovarmuuden kannalta merkittävien logististen yhteyksien kehittämistarpeiden turvaaminen.

57 Jämijärven kunta**57- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Pääväylät ovat tärkeitä volyyminsa puolesta, mutta on tärkeää huomioida myös tiettyjen alueiden erityistarpeet. Esimerkiksi raideliikenteen osalta tulee huomioida Pori-Parkano-Haapamäki -yhteyden kehittäminen erityisesti Niinisalon varuskunnan tarpeiden näkökulmasta. Vastaavasti seututien 261 hyvä huoltotaso ja välityskyvyn kehittäminen Jämijärven ja Ikaalisten välillä ovat tärkeitä asioita varuskunnalle ja Pohjois-Satakunnan aluetaloudelle. Ko. yhteyden ajomäärät (~1500 ajoneuvoa/vrk) ovat yhtä suuret kuin valtatiellä 23 Kankaanpään ja Parkanon välillä (~1600/vrk).

Sotilasilmailun tarpeiden lisäksi on hyvä huomioida myös harrasteilmailun tarpeet (Jämi).

Merkitään tiedoksi.

Liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävää liikennejärjestelmää. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Merkitään tiedoksi.

Haapamäki-Kankaanpää-Pori -rata on osoitettu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa yhdysratana. Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ovat voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnot- ja määräykset. Lisäksi Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteraportin liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävää liikennejärjestelmää. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Lisätään sanat 'turvallisuuden ja' tavoiteraportin kohtaan, jossa tavoitteena on huoltovarmuuden kannalta merkittävien logististen yhteyksien kehittämistarpeiden turvaaminen.

Lisätään sana 'maakunnallisesti' tavoiteraportin kohtaan, jossa tavoitteena on lentoasemien kehittämismahdollisuuksien turvaaminen.

59 Metsähallitus**59- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Liikenteen osalta tavoitteissa tulisi hakea enemmän tasapainoa maakunnan sisäisen liikenteen ja sieltä ulospäin suuntautuvan liikenteen, kuten lentoliikenteen, kehittämisessä. Ajoneuvot muuttuvat nykytilanteeseen verrattuna vähäpäästöisemmiksi tai päästöttömiksi ja niihin perustuva liikenne kestävämmäksi.

Energiahuollossa tulisi pyrkiä voimakkaammin linjaamaan sitä, että tuulivoima- ja aurinkoenergia hankkeiden sähkönsiirto ohjataan samoihin johtokäytäviin.

Lisätään sana 'maakunnallisesti' tavoiteraportin kohtaan, jossa tavoitteena on lentoasemien kehittämismahdollisuuksien turvaaminen.

Energiahuoltoa koskevassa tavoitekohdassa voimajohtoja koskevaa tavoitetta muotoillaan siten, että huomioidaan paremmin olemassa olevat johtokäytävät ja yhteisten johtokäytävien ja yhteispylväiden käyttö.

60 Kristiinan kaupunki**60- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Väliotsikon "liikenne" alla voisi mielestämme hyvin viitata maakuntien välisten toimivien infrastruktuuri- ja liikennejärjestelmien tärkeyteen.

Merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

Välikotsikon ”vesihuolto” alla voisi mielestämme hyvin olla pohdinta liittyen merellä tapahtuviin onnettomuuksiin ja onnettomuusriskeihin, joiden vaikutukset voivat ulottua moniin maakuntiin.

Valmisteltu vastine

Alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa on nostettu esiin valtakunnalliset ja ylimaakunnalliset aluerakenteelliset ja toiminnalliset kokonaisuudet, joihin infrastruktuuri- ja liikenne- ja ratkaisut sisältyvät.

Maakunnan tarkoituksenmukaista alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevaa tavoitekohtaa täydennetään siten, että onnettomuusriskit tulevat huomioiduksi.

63 Euran kunta**63- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt; Säskylä**

Maakuntakaavan laadinnan yhteydessä pitää Kiukainen-Säskylä ratayhteys poistaa.

Merkittään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

67 Rauman kauppakamari**67- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Alueidenkäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon digitalisoituvan, multimodaalisen liikenteen ja logistiikan tarpeet alueiden- ja maankäytölle. On otettava saman aikaisesti huomioon fyysisen liikenneinfran (esim. tiestö, raiteet, terminaalit) lisäksi myös tietoliikenneinfran ja käyttövoimainfran kehittämistarpeet, ns. yhteisrakentaminen.

Merkittään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Kansainvälinen saavutettavuus on keskeistä elinkeinoelämän näkökulmasta. Liikennejärjestelmän toimivuus vaikuttaa tilaus-toimitusketjujen toimintavarmuuden kautta yritysten kilpailukykyyn ja haluun sijoittua maakuntaan.

Energiatuotanto tulee hajautumaan ja monipuolistumaan, minkä vuoksi alueiden- ja maankäytössä tulee tähän varautua. Käytössä tulee olemaan koko energiatuotannon paletti: mm. (pien-)ydinvoima, vetytalous & synteettiset polttoaineet, biokaasu, teollisten tuotantolaitosten sähkön ja lämmön tuotanto sekä asteittain vähenevät fossiiliset polttoaineet.

Aina ei esimerkiksi teollisissa keskittymissä välttämättä tarvita liittymistä valtakunnan sähköverkkoon, vaan ollaan ns. vierien energian piirissä. Hukkalämpö (esimerkiksi ydinvoimalaitosten lauhdevesi) hyödynnettäen entistä paremmin.

Energiahuollon osalta kaavoituksen tulee mahdollistaa joustavat energiaratkaisut esimerkiksi teollisten keskittymien, kaupunkiseutujen tai meriliikenteen osalta.

Vedenhankinnan osalta erittäin hyvä, että varmistetaan saatavuus kiertoyhteyksin tai yhdysvesijohdoin.

Tulevaisuudessa yritystoiminnan keskeisenä kilpailutekijänä on kestävyys. Kaikki toimet, joilla tuetaan kestävä liiketoiminnan edellytyksiä maakunnassa, tukevat maakunnan houkuttavuutta. Energiahuollosta muodostunee Satakunnan kilpailuvaltti, kaavoituksella voidaan näin tukea uusien teollisten ekosysteemien muodostumista. Myös edellytykset bio- ja kiertotaloudelle riippumatta yritysten toimialasta ovat tärkeitä.

68 Geologian tutkimuskeskus**68- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

Merituulivoiman rakentamisen yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että laaja-alaisia ympäristövaikutuksia ei vielä tunneta.

Valmisteltu vastine

Merkitään tiedoksi.

69 Suomen riistakeskus Satakunta**69- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Aurinko- ja tuulivoiman tuotanto tulisi lähtökohtaisesti pyrkiä sijoittamaan jo rakennetuille tai muutoin luonnontilansa menettäneille alueille, ja pyrkiä näin välttämään luonnonympäristöjen pirstoutumista myös arvokkaimpien luontokohteiden ulkopuolella.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Lisätään viherverkkoa koskeva maininta.

72 Ulvilan kaupunki**72- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Parantaakseen kansainvälistä kilpailukykyään Satakunnan tulisi ottaa nykyistä merkittävämpi rooli vihreässä siirtymässä mm. uusiutuvan energian tuotantoa ja P2X-hankkeita edistämällä. Aurinko- ja tuulien energian tuotannon kannalta Satakunnan vahvuus on sen sijainti lähellä eteläisessä Suomessa sijaitsevia suuren sähkönkulutuksen painopistealueita. Vihreän siirtymän toimeenpano edellyttää merkittävää uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämistä. Tuotantokapasiteetin lisäämisessä on mahdollista onnistua mikäli uusiutuvan energian tuotannolle pystytään osoittamaan sen tarvitsemat riittävät alueet. Erityisesti aurinkoenergian tuotantoalueet vaativat pinta-alaltaan suuria alueita, joiden tulisi sijaita tarkoituksenmukaisesti suhteessa Suomen sähkönsiirron kantaverkkoon ja lähellä riittävän liityntäkapasiteetin omaavia liityntäpisteitä.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

73 MTK-Satakunta**73- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Huoltovarmuuden turvaamiseen kaikissa olosuhteissa liittyy oleellisesti alempi tieverkko. Niillä kuljetetaan ruokahuollolle ja elinkeinoelämälle sekä energiahuollolle tärkeitä raskaita massoja. Myös maaseudun henkilöliikenteen ratkaisut ansaitsevat huomiota.

Lisätään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskevan tavoitekohdan toisen kappaleen alkuun sanat 'elinkeinoelämän kehittämisedellytysten turvaamiseksi', jolloin liikennejärjestelmän kehittämisen tarve tulee esille kaikkien elinkeinojen näkökulmasta.

Sinänsä kannatettavan uusiutuvan energian tuotannon kasvu lisää siirtolinjojen tarvetta huomattavasti. Niiden suhteen on pyrittävä yhteiskäyttöratkaisuihin.

Alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa on huomioitu maaseudun asukkaiden liikkuminen toisessa kappaleessa, jossa todetaan, että tavoitteena on alue- ja yhdyskuntarakenne, jossa työpaikat, palvelut ja vapaa-ajan alueet ovat hyvin saavutettavissa.

Uusiutuvan energian edistämisen suhteen tulee olla energianeutraaleja. Esimerkiksi vesivoiman edistäminen ei ole nyt mukana.

Energiahuoltoa koskevassa kappaleessa oleva luettelo uusiutuvista energiamuodoista muutetaan neutraaliin ja yleiseen muotoon.

Vesihuoltoon ja vesivarojen käyttöön kuuluu ilmastomuutoksen myötä tarve varautua pitkiin kuiviin kausiin.

Energiahuoltoa koskevassa tavoitekohdassa voimajohtoja koskevaa tavoitetta muotoillaan siten, että huomioidaan paremmin olemassa olevat johtokäytävät ja yhteisten johtokäytävien ja yhteispylväiden käyttö.

Erityisesti uudistuvien luonnonvarojen käytön edistäminen tulee nostaa esille myös jäte- ja kiertotaloudessa.

Jätehuoltoa ja kiertotaloutta koskevan kappaleen näkökulmaa laajennetaan myös biotaloutta koskevaksi.

74 Suomen metsäkeskus**74- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Liikenteeseen liittyvissä tavoitteissa on hyvä mainita erikseen myös yksityistiet ja niiden kunnon ylläpitäminen.

Energiahuollon osalta on hyvä, että myös bioenergia on nostettu esille.

Suomen metsäkeskuksen toteuttamassa TIESIT – Puu- ja energiahuollon turvaaminen - hankkeessa laaditaan selvitys aines- ja energiapuuterminaalien nykytilasta sekä laajentamis- ja kehittämistarpeista. Työn tulokset pyydetään jatkossa huomioimaan myös Satakunnan maakuntakaavan laadintatyössä. Lisätietoja (diat 7 ja 11): TIESIT – hanke puu- ja energiahuollon varmistamiseksi (metsakeskus.fi)

Jätehuollon ja kiertotalousalueiden osalta valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa mainittuihin biotalouden edellytyksiin olisi hyvä ottaa kantaa myös Satakunnan osalta.

75 Kokemäen kaupunki**75- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Kokemäki näkee rautatieliikenteen tärkeänä kestävä liikenteen muotona ja sen edellytyksiä pitää maakuntasuunnittelussa kaikin tavoin tukea. Kehitettävänä raide-liikennehankkeina näemme esimerkiksi henkilöjunaliikenteen Kokemäeltä Raumalle sekä paikallisjunaliikenteen välillä Kokemäki-Pori.

Valtatie 2:n liikenteen turvallisuus ja sujuvuus ovat Kokemäelle tärkeitä tavoitteita. Valtatien nelikaistaisuuden nopeuttaminen, ohituskaistojen ja sujuvien liittymäjärjestelyjen rakentaminen edistävät tätä asiaa.

Kevyen liikenteen yhteystarpeena Kokemäki haluaa tuoda esille väylän rakentamisen Kokemäki-Harjavalta välille.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Liikenne:

Asumisen ja liikenteen verkostojen kanssa samaan aikaan kannattaa suunnitella myös viherrakenne. Muuten eri verkostot törmäävät toisiinsa ja aiheuttavat toisilleen ongelmia. Silloin hirvet tulevat tielle ja pihoihin sekä hulevedet pihoihin ja kellareihin.

Energiahuolto, jätehuolto- ja kiertotalous:

Lähtökohtaisesti toiminnot tulee sijoittaa rakennetuille alueille. Jos toiminnoille joudutaan erityisestä syystä uhraamaan rakentamatonta maa-alaa, kompensoidaan tämä ennallistamalla luontoa muualla maakunnassa.

Tuuli- ja aurinkovoiman suuryksiköistä on tärkeätä kirjata, että saasteettomina teollisuuslaitoksina edistetään niiden sijoittamisesta taajamiin ja niiden lähialueille, kuluttajien luo. Näin toiminta olisi linjassa Tavoiteraportin (esim. kappaleessa

Jätehuoltoa käsittelevän tavoitekohdan näkökulmaa tavoiteraportin kappaleessa Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt laajennetaan koskemaan myös kierto- ja biotaloutta.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Merkitään tiedoksi.

Viherrakenne on huomioitu alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa. Liikennejärjestelmä on osa alue- ja yhdyskuntarakennetta.

Vuonna 2021 valmistunut Satakunnan viherrakenneselvitys on Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun yksi tausta-aineisto.

Energiahuoltoa koskevassa tavoitekohdassa voimajohtoja koskevaa tavoitetta muotoillaan siten, että huomioidaan paremmin olemassa olevat johtokäytävät ja yhteisten johtokäytävien ja yhteispylväiden käyttö.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

2.2 mainittujen maakuntakaavan sisällöllisten tavoitteiden) kanssa. Tällä hetkellä teollisuusalueita perustetaan yritysveloitetusti ilman kokonaisvaltaista näkemystä alueiden suunnittelusta.

Voimajohtolinjauksiin on tarpeen lisätä, että ”..hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä sekä peltoalueita”.

78 Puolustusvoimat 2. logistiikkarykmentti**78- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Puolustusvoimat pitää tavoitetta merkittävien liikenneyhteyksien toimivuuden edistämisestä hyvänä ja merkityksellisenä myös Puolustusvoimien toimintamahdollisuuksien näkökulmasta.

Merkitään tiedoksi.

79 Pomarkun kunta**79- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Satakunnan nykyisessä maakuntakaavassa Pomarkun kirkonkylän kohdalla valtatie 23 ja maantien 2600 risteysalueella oleva eritasoliittymävaraus vaikeuttaa tarpeettomasti Pomarkun kirkonkylän kehittämistä. Viranomaisten (ELY- keskus, Väylävirasto) kanssa käydyissä neuvotteluissa on yhteiseksi näkemykseksi muodostunut, että valtatie 23 ja maantien 2600 risteysalueella ei ole realistista eikä perusteltua tarvetta varautua nykyisen maakuntakaavan mukaisen eritasoliittymän rakentamiseen. Nykyisen liittymän toimivuus kestää tehdyn selvitystyön perusteella huomattavasti ennusteita suuremman liikennemäärien kasvun. Nykyisen maakuntakaavan mukainen eritasoliittymävaraus VT 23/maantie 2600-risteyksestä (Pomarkku) tulisi poistaa elinkeinoelämän kehitystä rajoittavana, eikä eritasoliittymävarauksia tulisi esittää Pomarkun kirkonkylän alueella valmisteilla olevassa maakuntakaavassa.

Tavoiteluonnoksen mukaan alueidenkäytön suunnittelussa kehitetään ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja. Maakuntakaavassa tulisi ottaa huomioon myös uudet yhteydet, erityisesti raideliikenteen edistäminen Haapamäki – Kankaanpää - Pori-radalla. Tämä yhteys on keskeinen varuskuntien ja niiden ympärille verkottuvan toiminnan kehitykselle.

Eritasoliittymää koskeva asia merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Haapamäki-Kankaanpää-Pori -rata on osoitettu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa yhdysratana. Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ovat voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnot- ja määräykset. Lisäksi Satakunnan maakuntakaavan 2050 liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävä liikennejärjestelmää. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Lisätään sanat 'turvallisuuden ja' tavoiteraportin kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden kohtaan, jossa tavoitteena on huoltovarmuuden kannalta merkittävien logististen yhteyksien kehittämistarpeiden turvaaminen.

80 Eurajoen kunta**80- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

VT8:n kehityssuunnitelmat tulee olla huomioitu kaavassa - nelikaistaistamisen tavoitteet, eritasoliittymien aluevaraukset, jne.

Eurajoen kunta pitää tärkeänä maakuntakaavan tavoitteita uusiutuvan energianhuollon suunnitelmia ja tavoitteita. Huomioon tulee ottaa myös nykyisen energiahuollon vaatimat logistiset seikat.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Vedenoton kannalta merkittävät alueet ja toimivan vesihuollon merkitys on käsitelty vesihuoltoa koskevassa kappaleessa Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt -kappaleessa.

Maakuntakaavassa tulisi turvata alueellisen ja seudullisen vedenoton kannalta merkitykselliset alueet.

Lisäksi maakuntakaavan täytyy mahdollistaa Eurajoen alueelle kiertotalouteen liittyvien toimintojen kehittyminen.

81 Porin yliopistokeskus**81- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Ehdotetaan että tavoiteluonnoksessa huomioidaan mahdollisten pienydinvoimaloiden kaavoitustarpeet.

Pienydinvoimalat nousevat esiin tulevaisuuden energiaratkaisuja pohdittaessa. Alan suunnitteluperiaatteiden kehittymistä seurataan ja tarvittaessa reagoidaan mahdollisiin selvitys- ja kaavoitustarpeisiin.

83 Porin kaupunki**83- Ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt**

Liikenne:

- Eritasoliittymien osoittaminen joustavalla (katkoviivaympyrä) merkinnällä niin, että niiden tarkempi sijainti voidaan tutkia lähempänä toteutusta kuntakaavoituksessa.
- Asemanseutujen kehittäminen on ykkösjuttu (mm. koko seudun yhteiset palvelut, matkaketjut ja pysäköinti).
- Rautatie ja lentokenttä ovat Porille tärkeitä, mutta melun ja värinän vaikutukset tulee tutkia kehittämisvaihtoehtojen reunaehtoina.
- Ratayhteys Porista Parkanoon tulee rakentaa uudelleen. Tärkeä logistinen yhteys pääradalle ja sen ympärille voidaan kehittää toimiva yritysalue Noormarkkuun.
- Ratayhteys Pääkaupunkiseudulle olisi syytä pitää mukana kehityskäytävänä, vaikka se jätettiin pois Uusimaa-kaavasta. Ratayhteys oli kuitenkin lähes yhtä kannattava kuin Uusimaa-kaavassa oleva Kotka-Viipuri-rata, joka valittiin Venäjän liikenteen edistämiseksi. Muuttunut geopolitiikka tilanne voi tehdä logistiikan kehittämisen Porin suuntaan jälleen tarkoituksenmukaiseksi.
- Liikenneturvallisuuden parantaminen eläinonnettomuuksia vähentämällä erityisesti valtatieverkostossa investoimalla yli- ja alikulkuihin, aitoihin tms. teknisiin innovaatioihin ja ottamalla tämä paremmin huomioon toimintojen ja liikennejärjestelmän suunnittelussa, ja jopa kaavamerkinnöissä.

Lähtökohtiin:

- Liikenne12 : valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja investointiohjelma,
- Liikenteen suoritelaskennan ajanmukaisuus (vrt. Kilometrit katuverkolla hanke),
- Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelma: Euroopan komission ehdotuksen mukaan TEN-T-kaupunkisolmukohtien pitäisi vuoteen 2025 mennessä täyttää kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelmien vaatimukset. Tätä varten on kehitetty eurooppalaista kestävä liikenteen suunnitelmaa (SUMP = Sustainable Urban Mobility Plan), jonka tavoitteena on lisätä kestävien liikennemuotojen käyttöä kaupunkiseuduilla.
- Kestävän kehityksen mukaisuuden osoittaminen liikennemallein ym.

Energiahuolto:

- Aurinkovoima-alueet,
- 400 kV:n voimajohtolinjat,
- Pienydinvoimaloiden kohteet?

Merkittään tiedoksi.

Liikennettä koskevassa tavoitekohdassa on nostettu esiin matkakeskukset ja kestävät matkaketjut sekä lentoasemat.

Haapamäki-Kankaanpää-Pori -rata on osoitettu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa yhdysratana. Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ovat voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnät- ja määräykset.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävä liikennejärjestelmää. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Liikennettä koskevassa tavoitekohdassa on nostettu esiin myös liikenneturvallisuuden edistäminen.

Alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa on nostettu esiin asutukselle ja muulle ympäristölle mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten ennalta ehkäiseminen.

Energiahuoltoa koskevassa tavoitekohdassa voimajohtoja koskevaa tavoitetta muotoillaan siten, että huomioidaan paremmin olemassa olevat johtokäytävät ja yhteisten johtokäytävien ja yhteispylväiden käyttö.

Pienydinvoimalat nousevat esiin tulevaisuuden energiaratkaisuja pohdittaessa. Alan suunnitteluperiaatteiden kehittymistä seurataan ja tarvittaessa reagoidaan mahdollisiin selvitys- ja kaavoitustarpeisiin.

Kiertotalous:

- Kaatopaikkojen hyödyntäminen kiertotaloudessa ja energiantuotannossa

84 Varsinais-Suomen ELY

84- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Energiahuolto:

Uusiutuvan energian tuotannon lisäksi voisi todeta s. 11, että "Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon, uusien energian varastointitekniikoiden ja niiden edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin." ja "Vastataan bioenergian tuotannon tarpeisiin kehittämällä kuljetusten ja varastoinnin toimivuutta varastointiterminaalien ympäristövaikutukset huomioiden."

Satakunnan alueellisen siirtymäsuunnitelman (JTF) keskeisenä tavoitteena on energiatuotannosta luopuminen. JTF-rahaston tarkoituksena on mahdollistaa Satakunnan maakunnan vihreään siirtymään vauhdittamisen ja aluetalouden monipuolistamisen. Satakunnan maakuntakaavan tavoiteluonnoksessa esitetty energiatuotannon jatkaminen on ristiriidassa Satakunnan oikeudenmukaisen siirtymäsuunnitelman (JTF) tavoitteiden kanssa.

Kohtaan "energiahuolto" olisi hyvä lisätä:

Maa- ja merituulivoiman, aurinkoenergian ja bioenergian tuotannon suunnittelussa huomioidaan elinkaari- ja ympäristövaikutukset, ympäristö- ja maankäyttö, asutus, arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet sekä maiseman erityispiirteet.

Voi harkita, mainitaanko tavoitteissa uusien energiamuotojen käyttöönotto teollisuudessa ja liikenteessä, esimerkiksi vedyn hyödyntäminen.

Kaikessa energiantuotannossa tulee huomioida energiantuotannon ilmastollinen ja ekologinen kestävyys.

85 Rauman kaupunki

85- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

86 Huittisten kaupunki

86- Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Liikenneverkkojen osalta kehitetään ensisijaisesti olemassa olevia verkostoja. Riittävätkö nämä! Maakuntakaavassa tulisi tarkastella mahdollisia uusia yhteystarpeita myös yli maakuntarajojen.

Kaavan valmistelutyössä tulisi tutkia onko olemassa olevat voimalinjakäytävät riittäviä, kun energiatuotanto monipuolistuu. Nopeus ja sujuvuus valtateillä ei saa vaarantaa keskustojen tavoitettavuutta, vaan kaupallisten keskustojen saavutettavuus on turvattava.

Energian varastointiin ja tarvittavaan logistiikkaan liittyvä näkökulma lisätään energiahuoltoa käsittelevään tavoitekohtaan. Energiantuotantomuotojen luetteloa yleistetään.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehjoja.

Merkitään tiedoksi.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta edistetään ensisijaisesti kehittämällä olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja. Satakunnan maakuntakaavan 2050 liikennettä koskevassa tavoitekohdassa on huomioitu myös kestävä liikennejärjestelmän, liikenteen sujuvuuden ja toimivuuden sekä liikenneturvallisuuden edistäminen.

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

4. Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

51 Siikainen

51- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Maa-ainesten ottoalueiden varaaminen maarakentamiseen.

Merkitään tiedoksi.

Vesi- ja maa-ainesvaroja koskien tavoitteena on mm. pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteen sovittamista edistetään maankäytön suunnittelun keinoin.

52 Kankaanpää

52- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Maakuntakaavan tavoitteissa on todettu, että kiinnitetään huomiota kasvu-, ympäristö- sekä energiaturpeen tuotannon jatkamismahdollisuuksiin. Tavoitteen tulisi olla selkeämpi ja konkreettisempi. Maakuntakaavan tulee turvata ja mahdollistaa kasvu-, ympäristö- ja energiaturpeen tuotannon jatkaminen huoltovarmuuden ja elintarviketuotannon näkökulmasta.

Merkitään tiedoksi.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehtoja.

54 Karvian kunta

54- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Maa-ainesten oton turvaaminen myös tulevaisuudessa, Kaavassa on huomioitu kasvu; ympäristö sekä energiaturpeen tuotannon jatkamismahdollisuudet, huoltovarmuus ja maatalouden tarpeet tuotava esiin.

Merkitään tiedoksi.

Vesi- ja maa-ainesvaroja koskien tavoitteena on mm. pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteen sovittamista edistetään maankäytön suunnittelun keinoin.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehtoja.

Huoltovarmuutta ja maataloutta koskevat tarpeet sisältyvät mm. kansallista turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskevaan tavoiteosioon.

57 Jämijärven kunta

57- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Maakuntakaavassa tulee linjata selkeästi kasvu-, ympäristö- ja energiaturpeen tuotannon jatkamisesta huoltovarmuuden ylläpitämiseksi.

Merkitään tiedoksi.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

67 Rauman kauppakamari**67- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Turvataan luonnonvarojen saatavuus myös tuleville sukupolville, mutta mahdollistetaan yritysten kestävä kasvun edellytykset.

68 Geologian tutkimuskeskus**68- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttöön on kiinnitettävä huomiota. Tämä edistäisi kiertotaloutta ja vähähiilisuuden periaatteita. Tässä yhteydessä, samoin kun isojen rakennusprojektien suunnittelussa on huomioitava erityisesti happamat sulfaattimaat.

Huoltovarmuuden kannalta on tärkeää huolehtia kiviaineksen saatavuudesta ja pitää esillä energiaturpeen tuotannon jatkamismahdollisuutta.

On tärkeää, että olemassa olevat maaperän, erityisesti soiden ja turvemaiden hiilivarastot säilyvät.

Maaperän suojele mainitaan, myös merenpohja olisi syytä mainita tässä yhteydessä.

73 MTK-Satakunta**73- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Pohjavesien hyvä tila (laatu ja saatavuus) on yksi tärkeimmistä ympäristöön ja hyvinvointiin liittyvistä tavoitteista.

Kiertotalous ja puurakentaminen edesauttavat maa-ainesvarojen kestävä käyttöä.

Maakuntakaavan tavoitteisiin pitää lisätä, miten alueiden käytöllä luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Tavoitteiden viimeinen kappale turpeen käytön jatkamisesta on ristiriidassa monen Tavoiteraportin yleisten tavoitteiden sekä kansainvälisistä sopimusten kanssa. Ympäristöturpeet (joihin kuuluu tekstissä eritelty kasvuturve) on korvattavissa kotimaisilla uusiutuvilla materiaaleilla.

Sen sijaan on tärkeää lisätä: Vesistöt kunnostetaan monimuotoisuutta tukeviksi valuma-alueiden suunnittelulla, huomioiden kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat.

Luontoarvoiltaan arvokkaat alueet, joille kaivostoiminta ei sovi, tulee määrittää

Valmisteltu vastine

Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehdoja.

Merkitään tiedoksi. Luonnonvarojen saatavuus on edellytys myös yritysten toiminnalle ja kestävä kasvulle.

Lisätään merenpohjaa koskeva maininta. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Vesi- ja maa-ainesvaroja koskien tavoitteena on mm. pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteen sovittamista edistetään maankäytön suunnittelun keinoin.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin tarve turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehdoja.

Merkitään tiedoksi.

Bio- ja kiertotalousteemaa sivutaan mm. seuraavissa tavoiteosioissa: Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne, ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt, maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset ja ilmastonmuutos ja luontokato. Bio- ja kiertotaloutta koskevaa tavoitetta on tarkennettu jätehuoltoa ja kiertotaloutta käsittelevässä tavoitekohdassa.

Tavoitteita tarkennetaan valuma-alueisiin liittyvällä maininnalla. Muilta osin merkitään tiedoksi.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin tarve turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehdoja.

Vesi- ja maa-ainesvaroja koskien tavoitteena on mm. pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteen sovittamista edistetään maankäytön suunnittelun keinoin.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

malminetsintään sopimattomiksi. Kaupallisesti toimivat kalliolouhosalueet olisi hyvä näkyä maakuntakaavassa:paitsi että se on järkevää aluesuunnittelua, sillä ehkäistään vuosikymmeniä jatkuvia kallionottokiistoja ikuisesti vaarallisesta ympäristöstä.

79 Pomarkun kunta**79- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Maakuntakaavan tulee turvata ja mahdollistaa turvetuotannon jatkaminen huoltovarmuuden ja elintarviketuotannon näkökulmasta ottaen kuitenkin samalla huomioon ilmastoa, luonnon monimuotoisuutta kuin vesistöjen valuma-alueita koskevat tavoitteet.

Merkitään tiedoksi.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin tarve turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehtoja.

80 Eurajoen kunta**80- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Eurajoen kunta pitää tavoitteita tarkoituksenmukaisina.

Merkitään tiedoksi.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Tavoiteluonnoksissa mainitaan: Satakunnan pohja- ja pintavesien säilyminen käyttökelpoisena ja puhtaana turvataan ja samalla edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä.

Merkitään tiedoksi. Muun muassa vaikutusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota ylimaakunnallisuuteen.

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri esittää, että kohtaa tulisi tarkentaa: Satakunnan pohja- ja pintavesien säilyminen käyttökelpoisena ja puhtaana turvataan, huomioiden etteivät vesi- ja maa-ainesvarojen käyttöön liittyvät uudet varaukset tai varausten laajennukset estä vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä, myöskään ylimaakunnallisesti.

84 Varsinais-Suomen ELY**84- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö**

Täydentämistarpeita punaisella:

- Sivu 8: ... elinympäristön laadun ja vesien tilan parantamista ja luonnonvarojen kestävää käyttöä.

- Sivu 9: Maankäytön suunnittelussa otetaan huomioon...yhtenäiset luonnonalueet, vesistöt sekä ...hiljaiset alueet.

- Sivu 10: Erityistä huomiota kiinnitetään ekologisten yhteyksien säilymiseen suojelualueiden välillä. Vesistöjen nousuesteitä poistetaan kalan ja muiden vesieläiden liikkumisen mahdollistamiseksi.

- Sivu 12: Turvaamalla pohjavesivarat sekä vedenottovesistöjen käyttökelpoisuus

Alueiden käytön ekologista kestävyyttä koskevaa tavoiteosiota täydennetään vesistöjä koskevalla maininnalla.

Vesihuoltoa koskevaa tavoitetta täydennetään vedenottovesistöjen käyttökelpoisuutta koskevalla maininnalla.

Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävää käyttöä koskevaa tavoiteosiota täydennetään vesien hyvän tilan tavoitetta koskevalla maininnalla.

Ilmastomuutosta ja luontokatoa koskevaa tavoiteosiota täydennetään tulvariskialueita koskevalla maininnalla.

Sivuun 13 liittyvä kommenttia koskien tavoiteisiin lisätään vesistöjä koskeva

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

varmistetaan...

- Sivu 12... turvataan ja edistetään vesien hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista ja ylläpitämistä.

- Sivu 13 lisätään: Suojellaan ja parannetaan pinta- ja pohjavesien tilaa maakunnan toimintaedellytysten ja vetovoimaisuuden turvaamiseksi.
Edistetään pintavesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä vesien monipuolisen virkistyskäytön turvaamiseksi.

- Sivu 15 ...sopeutuminen ja varautuminen, tulvariskialueet sekä luontokato.

Valmisteltu vastine

maininta.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

5. Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

51 Siikainen

51- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Elinkeinoelämän laajenemisen mahdollistaminen, työvoiman saanti, liikenneyhteydet tuotteiden toimittamiseen.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitekohdassa on esitetty maakuntakaavan tavoitteeksi alueidenkäytöllisten edellytysten luominen elinkeinotoiminnan tarpeisiin ja elinkeinotoiminnan tarpeiden kuten liikenteen kehittämistarpeiden huomioiminen.

52 Kankaanpää

52- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistämisen tulee olla yksi maakuntakaavan laadinnan keskeisistä tavoitteista ja on tärkeää, että kaavoitusprosessissa kuullaan ja osallistetaan myös elinkeinoelämän edustajia.

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteistyöryhmässä on mukana myös elinkeinoelämän edustajia.

54 Karvian kunta

54- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen alueiden käytön suunnittelussa varmistettava, energiahuollon ja maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen ovat keskeisesti huomioitavia tavoitteita.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitekohdassa on mainittu elinkeinoelämän kilpailukyvyyn ja toimintaedellytysten edistäminen. Lisäksi energiahuollon ja maatalouden kehittämistarpeiden turvaaminen nostettu esiin osana huoltovarmuutta ja energiahuoltoa koskevassa kohdassa on tavoitteeksi esitetty uusiutuvan energiatuotannon ja ydinvoimatuotannon alueidenkäytöllisten edellytysten kehittäminen.

57 Jämijärven kunta

57- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten osalta on huomioitava erityisesti myös maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset ja ko. toimijoita on kuultava prosessin aikana.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteistyöryhmässä on maa- ja metsätalouselinkeinotoimijoita edustavat tahot.

59 Metsähallitus

59- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Tavoitteisiin tulisi lisätä maaseutualueiden liikenneyhteyksien ylläpitäminen ja parantaminen niin, että turvataan elinkeinotoiminnan vaatimat kuljetukset.

Lisätään tavoitekohdan toisen kappaleen alkuun sanat 'elinkeinoelämän kehittämisedellytysten turvaamiseksi', jolloin liikennejärjestelmän kehittämisen tarve

60 Kristiinan kaupunki**60- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Olemme tietoisia siitä, että maakuntakaava koskee Satakunnan maakuntaa. Haluamme silti huomauttaa, että maakuntien väliset toimivat infrastruktuuriratkaisut ovat tärkeitä. Erityisesti valtatie 8 on tärkeä ja se tulee mainita.

Elinkeinoelämän kehitysmahdollisuuksien osalta Rannikkorata, eli Oulusta Turkuun kulkeva rautatie on tärkeä. Tavoiteraporttiin tulee lisätä maininta tästä.

67 Rauman kauppakamari**67- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Kaavoituksen tulee mahdollistaa uusien teollisten ekosysteemien ja pidempien arvoketjujen muodostamisen. Maakuntakaavan laatimiseen liittyy myös potentiaalisten, uusien liiketoiminta-alueiden tarpeiden tunnistaminen ja mahdolliset aluevaraukset, aina eivät nykyiset rakenteet riitä.

72 Ulvilan kaupunki**72- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Maakuntakaavalla 2050 tulee edistää maakunnan kilpailukykyä ja kansainvälistä asemaa hyödyntämällä ja kehittämällä edelleen maakunnan ominaispiirteitä ja vahvuuksia, joista merkityksellisimmät ovat maakunnan poikkeuksellisen suuri rooli Suomen energiantuotannossa sekä merkittävä rooli tuonnin ja viennin sekä tuotannon toimijana. Onnistumalla vihreässä siirtymässä Satakunta parhaiten varmistaa myös maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksien suotuisan kehittymisen. Vihreä siirtymä ja sen myötä Satakunnassa tuotettava tai saatavilla oleva vihreä energia luovat edellytyksiä myös vihreään teknologiaan pohjautuvan teollisuuden sijoittumiselle maakuntaan.

73 MTK-Satakunta**73- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Satakunnan liikenneyhteyksien parantaminen on välttämätöntä elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Puukuljetuksiin, kiertotalouteen ym. tarvittavat terminaalialueet on pidettävä kunnossa. Mahdollistava kaavoitus tukee elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Tietoliikenne yhteydet eivät vielä ole joka puolella maakuntaa yritystoiminnan, etätyön ja asukkaiden tarpeita vastaavalla tasolla.

Elinkeinoelämän työvoimatarpeisiin liittyvien vetovoimaisten asuinalueiden ja palvelujen lisäksi tulee edistää koulutukseen liittyvien alueiden kehittämistä.

tulee esille kaikkien elinkeinojen näkökulmasta.

Merkitään tiedoksi.

Liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävästä liikennejärjestelmästä. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävästä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitekohdassa on nostettu esiin myös elinkeinoelämän kilpailukykyyn ja toimintaedellytysten edistäminen ja alueidenkäytöllisten edellytysten luominen elinkeinotoiminnan kehittämistarpeisiin.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

74 Suomen metsäkeskus**74- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Osana Satakunnan liikenneverkkoa voisi mainita erikseen yksityistiet, jotka mahdollistavat alkutuotannon kuljetusten lisäksi myös asumisen, mökkeilyn, virkistyskäytön, harrastamisen, riistanhoidon, pelastustoimen jne. maaseutualueilla.

Merkitään tiedoksi.

75 Kokemäen kaupunki**75- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Kokemäki on osa Kokemäenjokivarren kuntien teollisuus- ja teknologiaklusteria, Satakunnan nykyinen maakuntakaava ei häävisti osoita Kokemäelle tilaa ja mahdollisuutta olla toimiva osa tätä klusteria. Kokemäki luonnollisesti haluaa osaltaan olla mukana tuomassa synergiaa tähän elinkeinoelämää ja työllisyyttä edistävään, koko maakuntaa palvelevaan teollisuusrakenteeseen. Kokemäen kaupunki näkee tärkeänä rautatien ja erityisesti rautatien risteyksen merkityksen osana elinkeinoelämän kehittymiseen Kokemäen sekä koko keski-Satakunnan alueella.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Satakuntaliitto on julkaissut sivuillaan tuoreen Prizztechin tekemän selvityksen: Satakunnan akku- ja teknologiametallit – Tiekartta kasvuun 2030. Siinä todetaan maankäytön osalta, että Satakunnan valmis teollisuusinfrastruktuuri pitää saada tehokkaampaan käyttöön ja teollisuuskemikaalien varastointi- ja logistiikkapalveluita pitää kehittää sekä maankäytöllisesti, että tuotantotaloudellisesti. Lisäksi todetaan, että teknologiametalliklusterin lisätilan ja tonttimaan tarpeet tulee huomioida sekä kunta- että maakuntakaavoituksessa ennakoiden ja oikeassa mittakaavassa.

Satakuntaliitto on tietoinen, että Kokemäelle on vahvasti tulossa akkuteollisuutta ja kaupunki on jo puoli vuotta laatinut asiaa koskevia asemakaavoja sekä suunnitellut noiden kaavojen vaatimaa infrastruktuuria. Luonnollisesti Kokemäki vaatii tämän nykytilanteen todellisuuden siirtämistä maakuntakaavaan sekä myös maakuntakaavallista laajentumismahdollisuutta tälle akkuteollisuudelle ja siihen synergisesti liittyville toiminnoille.

Meille on tullut jo merkittävästi tätä asiaa koskevia kyselyjä ja alustavia suunnitelmaehdotuksia, joista emme luonnollisesti voi tässä yhteydessä tarkemmin kertoa. Edellä sanotun vuoksi Kokemäelle on tässä valmisteltavana olevassa maakuntakaavassa 2050 erittäin tärkeä saada nykyisen maakuntakaavan Kokemäen eritasoliittymän eteläpuolisen teollisuusaluemerkinnän laajentaminen riittävän laajana kaakon suuntaan Linjatielle saakka.

Korostamme tässäkin yhteydessä vielä kohdassa yksi esittämäämme näkökulmaa: Kokemäelle on tärkeä, että koko kunnan alueella on mahdollista rakentaa maa- ja metsätaloustoimintaa palvelevia rakennuksia ja teknisiä laitteita. Perustelumme on se, että maakuntakaavoituksessa on tunnistettava Kokemäen kaltaiset kuntara-kenteen erityispiirteet ja -tarpeet.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

Tavoitteiden viimeinen lause "Satakunnan vetovoimaisuutta asumiselle ja elinkeinotoiminnalle edistetään huomioimalla meriympäristö, monimuotoinen luonto sekä monipuoliset kulttuuri- ja liikkumisympäristöt" sopii aloituslauseeksi.

79 Pomarkun kunta**79- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Nykyisen maakuntakaavan mukainen eritasoliittymävaraus VT 23/maantie 2600-risteyksestä (Pomarkku) tulisi poistaa elinkeinoelämän kehitystä rajoittavana. Nykyinen liittymävaraus on liikenne-ennusteisiin nähden selvästi ylimitoitettu ja rajoittaa kaupanalan toimintojen kehitystä.

Tavoiteluonnoksen mukaan liikenneyhteyksien jatkuvuus ja solmupisteiden kehittämismahdollisuudet varmistetaan kilpailukyvyn kehittämiseksi. Pori-Parkano-Haapamäki-ratayhteyden mahdollistaminen tukee hyvin edellä mainittua tavoitetta. Ratayhteyden käyttöönottoon tulee varautua maakuntakaavassa.

80 Eurajoen kunta**80- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Maakuntakaavan tavoitteissa on tuotu laajasti esille maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittyminen ja Eurajoen kunta pitää tavoitteiden asettelua hyvänä, mutta myös erityisen tärkeää on mahdollistaa uusien alueiden muodostuminen liikenneyhteyksineen.

83 Porin kaupunki**83- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Konkreettisia tavoitteita:

☐ Kaavamääräysten kehittäminen yleispiirteisiksi kohdemerkinnöiksi tai kehittämisvyöhykkeiksi. Aluerajat haittaavat elinkeinoalueiden joustavuutta.

☐ Maakunnallisesti merkittävät MATKAILUELINKEINON kehittämiskohteet joustavina kohdemerkintöinä:
– Seudullisesti merkittävät matkailun kehittämiskohteet on syytä tuoda esille siksi, että niihin voidaan vedota alemman tason kaavoituksessa sekä matkakettujen ja liikenteen suunnittelussa (Porissa esim. Yyteri ja Luodot, Reposaari, Puu- ja Kivi-Pori).
– Nykyisessä maakuntakaavassa olevien, erittäin laajojen matkailun kehittämisvyöhykkeiden ohjausvaikutus on heikko, ja niistä voidaan luopua.

Valmisteltu vastine

Merkitään tiedoksi.

Eritasoliittymää koskeva asia merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Haapamäki-Kankaanpää-Pori -rata on osoitettu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa yhdysratana. Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ovat voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnot- ja määräykset. Lisäksi Satakunnan maakuntakaavan 2050 liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävästä liikennejärjestelmästä. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävästä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Lisätään sanat 'turvallisuuden ja' tavoiteraportin kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden kohtaan, jossa tavoitteena on huoltovarmuuden kannalta merkittävien logististen yhteyksien kehittämistarpeiden turvaaminen.

Merkitään tiedoksi.

Elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamista koskevissa tavoitteissa on nostettu esiin alueidenkäytöllisten edellytysten luominen elinkeinotoiminnan kehittämistarpeisiin. Alueiden käytön suunnittelussa otetaan huomioon elinkeinotoiminnan toimintaympäristöön kuten liikenteeseen liittyvät kehittämistarpeet.

Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskevassa tavoitekohdassa on nostettu esiin alueidenkäytöllisten edellytysten luominen elinkeinoelämän kehittämistarpeisiin sovitamalla yhteen muut alueidenkäyttötarpeet sekä elinympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvät tarpeet.

Alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa tavoitekohdassa on nostettu esiin asutukselle ja muulle ympäristölle mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten ennalta ehkäiseminen.

Natura 2000-verkostojen, arvokkaiden luontokohteiden ja kulttuuriympäristöjen osalta kaavoituksessa kuten maakuntakaavan laadinnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

- ☐ Natura-alueiden läheisyydessä toimimiselle yhteiset periaatteet.
- ☐ TAHKOLUODON SATAMA: nykyisen maakuntakaavan aluerajausmerkintä kahlitsee alueen kehittämistä satamatoimijan näkökulmasta – satama haluaisi osan alueesta yritystonteiksi.
- ☐ Vanhojen teollisuusalueiden kehityksen turvaaminen ja yhdessä hyväksytyt periaatteet ”luonnon- ja kulttuuriarvojen” kohtaamiseen alueiden laajentuessa.
- ☐ Elinkeinoelämän tarvitseman raideliikenteen (vanhan ja uuden) melun ja tärinän huomioiminen keskustan ja asumisen kehittämisessä.
- ☐ Uusien elinkeinoelämän ja teollisuuden logististen solmupisteiden osoittaminen niin, että asuminen ei tule liian lähelle rajoittamaan toimintaa.
- ☐ Hyviä teollisuuden kasvusuuntia/kohtia:
 - Peittoon jätteenkäsittelyalue teollisuudelle,
 - Noormarkun eteläpuoli ja vt 23:n vaikutusalue,
 - uudelleen rakennettavan Pori-Noormarkku-radan vaikutusalue,
 - E8:n Hyvelä – Perko -oikaisun vaikutusalue.
- ☐ Yleisesti:
 - synergiaympäristöjen tukeminen, innovatiiviset alueet,
 - logistiikan tarvitseman infrastruktuurin ajantasaisuus, rahoitus ja toteuttaminen ajoissa,
 - seutuyhteistyö yritysalueiden ja yrityspalveluiden kehittämisessä.

85 Rauman kaupunki**85- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Maakuntakaavassa tulee huomioida uuden teknologian energiaratkaisujen sekä verkostojen vaatimukset ja varmistaa riittävät tilavaraukset tälle toiminnalle, mikä edellyttää nykyisten teollisuusaluevarausten merkittävää laajentamista.

Merkittään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

86 Huittisten kaupunki**86- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset**

Elinkeinoelämällä ja yritystoiminnalla tulee olla kilpailukykyiset ja riittävät kehittämismahdollisuudet maakunnan eri puolilla. Tunnistetaan monipuolisen matkailun edellytykset. Huomioidaan riittävät aluevaraukset kaupalle ja teollisuudelle, jota edistävät korkeatasoiset liikenneyhteydet, joustavuus ja muutosvalmius.

Merkittään tiedoksi.

Tavoitekohdassa on nostettu esiin elinkeinoelämän kilpailukykyyn ja toimintaedellytysten esidistäminen hyödyntämällä maakunnan vahvuuksia. Lisäksi tavoitelohdassa on nostettu esiin elinkeinotoiminnan toimintaympäristön huomioiminen alueiden käytön suunnittelussa.

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

52 Kankaanpää

52- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Tärkeitä tavoitteita, joiden tulee kuitenkin olla oikeassa suhteessa maakunnan muuhun kehittämiseen mm. elinkeinoelämän edistäminen.

Merkitään tiedoksi.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimista koskevien tavoitteiden mukaan Satakuntalaisen maiseman, rakennusperinteen, historiakerrostumien ja luonnonarvojen erityispiirteitä sekä laajojen yhtenäisten kulttuurimaisemien säilyttämistä vaalitaan osana ihmisten elinympäristöä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

57 Jämijärven kunta

57- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimisessa on huomioitava mm. matkailun, maa- ja metsätalouden sekä muun elinkeinoelämän kehitystarpeet ja niiden yhteensovittaminen. Esimerkiksi valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen ja maisema-alueiden rakentamista ei tule kohtuuttomasti rajoittaa.

Merkitään tiedoksi.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimista koskevien tavoitteiden mukaan Satakuntalaisen maiseman, rakennusperinteen, historiakerrostumien ja luonnonarvojen erityispiirteitä sekä laajojen yhtenäisten kulttuurimaisemien säilyttämistä vaalitaan osana ihmisten elinympäristöä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Lisäksi tavoitteissa todetaan, että alueiden käytön suunnittelussa kiinnitetään huomio historiallisen kerroksellisuuden säilyttämiseen ja sen yhteen sovittamiseen uuden maankäytön kanssa.

68 Geologian tutkimuskeskus

68- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Lause"..arvokkaiden geologisten muodostumien vaalimiseen" kaipaisi lisäyksen "meri- ja maa-alueilla".

Lisätään arvokkaita geologisia muodostumia koskevaan tavoitteeseen maininta maa- ja merialueista. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi.

Maiseman kannalta tärkeiden pelto- ja metsäalueiden lisäksi pitäisi mainita erikseen myös saaristo.

73 MTK-Satakunta

73- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Maaseudun elinkeinojen kannattavuus, maaseudun houkuttelevuus työ- ja asuinalueena sekä ihmisten hyvinvointi vaikuttavat ratkaisevasti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja -maisemien säilymiseen/kehittymiseen.

Merkitään tiedoksi.

Elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien yksityismaiden

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

monimuotoisuuden säilymistä tulee edistää maanomistajien vapaaehtoisuuteen perustuvien keinoin, kuten METSO- ja Helmi-ohjelmalla, ei maakuntakaavalla.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

Luonnonarvot on kappaleessa nurinkurisesti arvotettu viimeiseksi, vaikka se on maiseman ja kulttuurin lähtökohta. Maakunnassa sijaitsee Etelä-Suomen suurin kansallispuisto, Yyterin maine perustuu maankohoamisen seurauksena huuhtoutuvaan jäätikköjoen hiekkaan ja Sisä-Satakunnalle ovat leimaa antavia keidassuot. Tällä hetkellä maakunnalle tunnusomaisia metsäalueita muutetaan ennennäkemättömällä vauhdilla rakennetuiksi ympäristöiksi.

79 Pomarkun kunta**79- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen ovat tärkeitä tavoitteita, joiden tulee kuitenkin olla oikeassa suhteessa maakunnan muuhun kehittämiseen mm. elinkeinoelämän edistäminen.

80 Eurajoen kunta**80- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

Aluerajauksiin tulee kiinnittää huomiota sekä perusteisiin, joilla alueita valitaan maakunnallisesti merkittävien joukkoon.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

Tavoiteluonnoksissa mainitaan: Alueiden käytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Kiinnitetään erityistä huomiota luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaiden geologisten muodostumien vaalimiseen.

Satakunnan vahvuudet ja erityiset luontoarvot huomioiden (sekä se, että mm. maankohoamisrannikon flada-kluuvi-kehityssarjat ja rantaniityt ovat myös Suomen kansainvälisiä vastuuluontotyyppejä) Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri esittää, että kohtaa tulisi täydentää: Kiinnitetään erityistä huomiota luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaiden geologisten muodostumien vaalimiseen, sekä alueelle tyypillisen maankohoamisrannikon pienipiirteisen rannikkoluonnon säilymiseen (laajempina, mahdollisuuksien mukaan myös maakuntarajat ylittävänä kokonaisuuksina).

Valmisteltu vastine

Kappaleiden järjestystä muutetaan siten, että viimeinen kappale siirretään maisemaa, luonnonarvoja ja kulttuuriperinnön vaalimista koskevan tavoiteosan alkuun.

Merkitään tiedoksi.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimista koskevien tavoitteiden mukaan Satakuntalaisen maiseman, rakennusperinteen, historiakerrostumien ja luonnonarvojen erityispiirteitä sekä laajojen yhtenäisten kulttuurimaisemien säilyttämistä vaalitaan osana ihmisten elinympäristöä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Lisätään tavoitteisiin maininta maankohoamisrannikon ominaispiirteistä.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

83 Porin kaupunki**83- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

- Maiseman, luonnon ja kulttuuriperinnön vaaliminen ovat niin isoja kokonaisuuksia, että edellyttävät omat kohtansa. Näiden arvojen vaalimisen aluetaloudellinen hyöty ja merkitys pitäisi tuoda esille.

- Lisäksi tulisi tuottaa kaavoitusta ja liikennesuunnittelua palvelevat selvitykset niin, että arvokkaat kokonaisuudet eivät tule vahingossa tuhoetuiksi ja alueen kunnilla on maakuntakaavan kautta yhteinen tietopohja ja linjaukset. Näin alemman tason kaavoituksessa nähdään ajoissa, mitä rajoituksia alueella on ja mitä selvityksiä tarvitaan lisää.

Tavoitteet:

- Hyvin säilyneet kulttuuriympäristökokonaisuudet säilyttävät kansallisvarallisuutta ja muodostavat asuinympäristöinä ja matkailukohteina vetovoimatekijän ja kilpailuvaltin, jonka arvo työllistäjänä ja kaupunkien elinvoiman ylläpitäjänä kasvaa jatkuvasti. Tätä potentiaalia on syytä vaalia.

- Sama tavoite koskee myös hyvin säilyneitä ja riittävän suuria luonnonympäristökokonaisuuksia ja niistä muodostuvia verkostoja.

- Satakunnan sini-viherrakenne, harjut- ja geologiset muodostelmat ovat houkutteleva kokonaisuus, jolla luonnon monimuotoisuus, hiilinielut, virkistys- ja matkailu kehittyvät. Tämän kokonaisuuden elinvoimaisuutta tulee vahvistaa.

Merkittään tiedoksi.

Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskevien tavoitteiden viimeisessä lauseessa todetaan, että Satakunnan vetovoimaisuutta asumiselle ja elinkeinotoiminnalle edistetään huomioimalla meriympäristö, monimuotoinen luonto sekä monipuoliset kulttuuri- ja liikkumisympäristöt.

84 Varsinais-Suomen ELY**84- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

Tavoitteet ovat asianmukaisesti laadittu pohjavesialueiden ja geologisesti arvokkaiden muodostumien suojelun sekä kiviainesvarantojen kestävä käytön näkökulmasta.

Merkittään tiedoksi.

85 Rauman kaupunki**85- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen****86 Huittisten kaupunki****86- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen**

Maisemalle tyypillistä on jatkuva muutos ja kerroksellisuus kuin myös rakentamisessa. Menetetetyt maisema-arvot on tunnistettava ja mahdollistettava uudistuva alueiden käyttö.

Huomioidaan ko. arvot osana alueiden ja maankäytön suunnittelua.

Merkittään tiedoksi.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimista koskevissa tavoitteissa todetaan, että alueiden käytön suunnittelussa kiinnitetään huomio historiallisen kerroksellisuuden säilyttämiseen ja sen yhteen sovittamiseen uuden maankäytön kanssa.

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

7. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

51 Siikainen

51- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

LH Geopark alueen tuominen esille myös maakuntakaavassa.

Merkitään tiedoksi.

LH Geopark otetaan huomioon maakuntakaavan suunnittelussa ja myös Satakunnan maakuntakaavan nykytilan kuvauksessa.

52 Kankaanpää

52- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Lauhanvuori-Hämeenkan gas Geopark luontomatkailualue tulee maakuntakaavassa ottaa huomioon turvaten alueen luontomatkailun.

Merkitään tiedoksi.

LH Geopark otetaan huomioon maakuntakaavan suunnittelussa ja myös Satakunnan maakuntakaavan nykytilan kuvauksessa.

54 Karvian kunta

54- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

LH Geopark alueen tuominen esille maakuntakaavoituksessa.

Merkitään tiedoksi.

LH Geopark otetaan huomioon maakuntakaavan suunnittelussa ja myös Satakunnan maakuntakaavan nykytilan kuvauksessa.

57 Jämijärven kunta

57- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Virkistysalueiden osalta tulee huomioida erityisesti laajat ja ylimaakunnalliset alueet, kuten Lauhanvuori-Hämeenkan gas Geopark joka ulottuu moneen maakuntaan ja palvelee kymmeniä tuhansia matkailijoita vuosittain. Ko. alueella tulee olla vakiintunut ja kehittyvä asema.

Merkitään tiedoksi.

LH Geopark otetaan huomioon maakuntakaavan suunnittelussa ja myös Satakunnan maakuntakaavan nykytilan kuvauksessa.

63 Euran kunta

63- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Euran kunta pitää tärkeänä turvata virkistysalueiden riittävyys. Virkistysalueiden sijoittumisesta päätettäessä pitää olla tiiviissä vuorovaikutuksessa kunnan kanssa.

Merkitään tiedoksi ja otetaan huomioon maakuntakaavan jatkosuunnittelussa.

68 Geologian tutkimuskeskus

68- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista**

Lauhanvuori-Hämeenkanigas Geopark on huomioitava maakuntakaavassa.

Valmisteltu vastine

Merkitään tiedoksi.

LH Geopark otetaan huomioon maakuntakaavan suunnittelussa ja myös Satakunnan maakuntakaavan nykytilan kuvauksessa.

73 MTK-Satakunta**73- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys**

Kuntien lähivirkistysalueiden riittävyys, tavoitettavuus ja hoito ovat keskeisessä asemassa. Korvauskäytännöt maanomistajille on selvennettävä ja ymmärrys jokamiehenoikeuksista kaipaa jatkuvaa opastusta. Yksityismailla virkistys- ja viherverkostoa tulee edistää vain maanomistajien kanssa tehtyjen sopimusten pohjalta, ei maakuntakaavalla.

Merkitään tiedoksi.

74 Suomen metsäkeskus**74- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys**

Virkistysalueiden ja viherkäytävien muodostamaa verkostoa todetaan kehitettävän käyttäen hyväksi metsätalousalueita. Olisi hyvä avata tarkemmin, mitä tällä hyväksikäytöllä käytännössä tarkoitetaan.

Maa- ja metsätalousalueet ovat olennainen osa alue- ja yhdyskuntarakennetta. Maininta liittyy tähän näkökulmaan.

78 Puolustusvoimat 2. logistiikkarykmentti**78- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys**

Puolustusvoimat pitää hyvänä, että tavoitteessa on huomioitu puolustusvoimien käyttötarpeen ensisijaisuus puolustusvoimien hallitsemilla alueilla. Puolustusvoimien näkemyksen mukaan tulevaisuudessa riittävät virkistys- ja matkailualueet tulee pyrkiä suunnittelemaan erilleen Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueista.

Merkitään tiedoksi.

79 Pomarkun kunta**79- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys**

Virkistysalueiden riittävyys tulee turvata. Lisäksi maakuntakaavassa tulee huomioida virkistysalueiden hyödyntäminen luontomatkailun ja kehittämisessä.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitteissa on otettu huomioon virkistysalueiden merkitys luonto- ja kulttuurimatkailulle.

80 Eurajoen kunta**80- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys**

Eurajoen kunta on tavoitteista samaa mieltä.

Merkitään tiedoksi.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys**

Tavoiteluonnoksissa mainitaan: Turvataan kattava ja laadukas virkistysalueiden ja viherkäytävien muodostama verkosto. Verkostoa kehitetään käyttäen hyväksi virkistys-, suojelu, maa- ja metsätalousalueita sekä viherkäytäviä ja tiestöä. Lisäksi maakunnallisten ja ylimaakunnallisten ulkoilureittien yhteystarpeet turvataan.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten. Lisätään tavoitteisiin maininta maa- ja merialueista ja ensimmäisen kappaleen muotoilua tarkennetaan. Ylimaakunnallisuuteen on kiinnitetty huomiota tavoitteen ensimmäisessä kappaleessa.

Veneväylien ja veneilyyn liittyvien satamien sekä erilaisten tukikohtien huomioimisella pyritään edistämään veneilyn sekä saariston virkistysalueiden käyttömahdollisuuksia.

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri esittää, että em. kohtia tulisi täydentää: Turvataan kattava ja laadukas virkistysalueiden ja viherkäytävien muodostama verkosto, myös ylimaakunnallisesti missä siihen on edellytyksiä. Verkostoa kehitetään käyttäen hyväksi virkistys-, suojelu, maa- ja metsätalousalueita sekä viherkäytäviä, rakentamattomia ranta-alueita ja tiestöä. Lisäksi maakunnallisten ulkoilureittien yhteystarpeet turvataan, huomioiden tarvittaessa myös ylimaakunnalliset yhteystarpeet.

Veneväylien ja veneilyyn liittyvien satamien sekä erilaisten tukikohtien huomioimisella pyritään edistämään veneilyn sekä saariston virkistysalueiden käyttömahdollisuuksia, kuitenkin välttämällä merkittävien ranta-alueiden viherkäytävien verkoston katkomista.

83 Porin kaupunki

83- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Tavoitteet:

- Virkistys- ja viherverkon jatkuvuus ja suunnitteluperiaatteet.
- Yhteiset periaatteet Natura-alueiden ja niiden läheisyyden käytölle virkistykseen ja rakentamiseen.

Merkitään tiedoksi.

Vuonna 2021 valmistunut Satakunnan viherrakenneselvitys on Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun yksi tausta-aineisto.

Natura-alueiden ja niiden läheisyydessä sijaitsevien alueiden käytön periaatteet perustuvat luonnonsuojelulakiin. Luonnonsuojelulain 10 luvussa on esitetty Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkostoa koskevat erityissäännökset. Myös maakuntakaavaa hyväksyttäessä ja vahvistettaessa on oltava selvillä myös kaavan vaikutuksista Natura 2000-verkoston (MRL 197 §, LsL, 65, 66 §:t).

84 Varsinais-Suomen ELY

84- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Virkistykseen varattujen alueiden riittävyyden lisäksi on hyvä kiinnittää huomio alueiden saavutettavuuteen. Erityisesti virkistysalueiden saavutettavuutta kestäväillä kulkutavoilla eli joukkoliikenteellä, pyöräillen tai kävellen on hyvä edistää. Virkistysalueiden tavoitteissa saisi olla myös virkistysalueiden laatu (maisemallinen laatu, luonnon monimuotoisuus).

Täydennetään tavoiteosiota saavutettavuutta koskevalla maininnalla.

86 Huittisten kaupunki

86- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Maakuntakaavan laadinnassa tulisi huomioida myös kompensaatio -ajattelu.

Merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

8. Ilmastonmuutos ja luontokato

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

51 Siikainen

51- Ilmastonmuutos ja luontokato

Rankkasateisiin varautuminen, hulevesien johtaminen.

Merkitään tiedoksi.

Ilmastonmuutosta ja luontokatoa koskevien tavoitteiden mukaan edistetään mm. ilmastonmuutokseen sopeutumista varautumalla pitkällä aikavälillä tapahtuviin muutoksiin ja muutosten vaikutuksiin alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä viherrakenteeseen. Lisäksi lausunnossa esitetty näkökulma sisältyy seuraaviin tavoiteosioihin: Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne sekä ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt.

52 Kankaanpää

52- Ilmastonmuutos ja luontokato; Honkajoki

Kirkkokallion ekopuisto on merkittävä kiertotalouden edelläkävijä, jonka tulevaisuuden laajentamis- ja kehittämistarpeet tulee huomioida maakuntakaavassa.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

68 Geologian tutkimuskeskus

68- Ilmastonmuutos ja luontokato

Happamat sulfaattimaat lisäävät vesistöihin kohdistuvaa happamuuden ja metallikuormituksen riskiä, jota ilmastonmuutos todennäköisesti entisestään lisää. Happamilla sulfaattimailla voi olla myös merkittäviä negatiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen.

Täydennetään tavoitteita lisäämällä maininta maa- ja merialueisiin liittyvästä ekologisesta kestävyyydestä. Muilta osin lausunto merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Luonnon monimuotoisuudesta puhuttaessa tulisi mainita erikseen maa- ja meriekosysteemit: "...monimuotoisuuden säilymistä edistäen maa- ja meriekosysteemeissä."

73 MTK-Satakunta

73- Ilmastonmuutos ja siihen varautuminen

Tähän tarvitaan hyvää yhteistyötä. Uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvat elinkeinot mahdollistavat ratkaisuja. Tekstiin tulee kirjata selvästi fossiilisten raaka-aineiden käyttö ongelmien perussyynä, ja uusiutuvien raaka-aineiden käyttö perustyseläkaluna kestävyysmurroksen hoidossa.

Merkitään tiedoksi.

Kannanotossa esitettyjä tavoitteita edistetään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollistamin keinoin osana maakuntakaavan suunnittelua.

74 Suomen metsäkeskus

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****74- Ilmastonmuutos ja siihen varautuminen**

Satakunnan osalta todetaan, että yhtenä tavoitteena on edistää hiilinielujen kehittymistä. Tätä tavoitetta voisi avata vielä nykyistä tarkemmin.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri**77- Ilmastonmuutos ja luontokato**

Tavoitteisiin on hyvä kirjata mukaan EU:n biodiversiteettistrategian tavoite saada luonnon monimuotoisuus elpymään vuoteen 2030 mennessä. Strategiassa on kolme suojelualueisiin liittyvää tavoitetta:
1) oikeudellisen suojelun piirissä tulee olla vähintään 30 prosenttia EU:n maa- ja merialueista,
2) tästä vähintään kolmannes eli 10 prosenttia pinta-alasta on suojeltu tiukasti ja
3) pinta-alasta riippumatta kaikki jäljellä olevat luonnontilaiset metsät ja vanhat metsät on suojeltu tiukasti.
Strategian mukaan suojelu tulee kohdentaa alueisiin, joilla on suuri monimuotoisuusarvo tai -potentiaali. Yksi keino edistää tätä on saada kansallispuisto Joutsen-, Kosken- ja Pinkjärvelle.

Satakunnan hiilineutraaliuden saavuttamiseksi maakuntakaavaan tulee laskea ja määrittää riittävät hiilivarastoina ja -nieluinä toimivat luontoalueet varovaisuusperiaatetta noudattaen.

79 Pomarkun kunta**79- Ilmastonmuutos ja luontokato**

Maakuntakaavaan tulee huomioida mahdollisen joustavasti ilmastonmuutosta hillitsevien energia- ja kiertotaloushankkeiden laajentamis- ja kehittämistarpeet.

80 Eurajoen kunta**80- Ilmastonmuutos ja luontokato**

Maakuntakaavassa tulee mahdollistaa riittävät alueelliset palvelut, jolloin turhaa liikennettä voidaan vähentää ja vähentää päästöjä.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Ilmastonmuutos ja luontokato**

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiirillä ei lausuttavaa (näistä on lausuttu muiden kohtien yhteydessä, mm. kohta 1).

83 Porin kaupunki**Valmisteltu vastine**

Merkitään tiedoksi.

Hiilinielut otetaan huomioon osana alueiden käytön suunnittelua ja vaikutusten arviointia.

EU:n biodiversiteettistrategia on otettu huomioon Satakunnan maakuntakaavan 2050 osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa valtakunnallisia strategioita ja suunnitelmia käsittelevässä luvussa.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 perustavoitteet määritellään maankäyttö- ja rakennuslain yleisten alueiden käytön suunnittelun tavoitteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan sisältövaatimusten sekä valtakunnallisten ja maakunnallisten strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien pohjalta Satakunnan maakunnalliset olosuhteet ja erityistarpeet huomioiden.

Merkitään tiedoksi. Hiilivarastot ja -nielut otetaan huomioon osana alueiden käytön suunnittelua ja vaikutusten arviointia.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitteissa on otettu huomioon mm. uusiutuvaan energiantuotantoon ja kiertotalouteen liittyvät edistämistoimet. Energiaan ja kiertotalouteen liittyviä tavoitteita on esitetty myös ympäristön ja talouden kannalta kestäviä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyitä koskevassa tavoiteosiossa.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

83- Ilmastonmuutos ja luontokato

Miten hyvät tavoitteet todennetaan ja niiden muutosajurit tunnistetaan: edistävät ja toiseen suuntaan vievät? Mihin suuntaan pitäisi kehittyä?

- Mittarit?
- Vihertehokkuusselvitys?
- Hiilinielut?
- Ekosysteemipalvelut?
- Hiilijalanjälki?
- Hiilikädenjälki?

84 Varsinais-Suomen ELY**84- Ilmastonmuutos ja luontokato**

S. 15: Tavoitteena on hillitä ilmastonmuutosta edistämällä – ympäristöllisesti kestävää uudistumista. Minkä uudistumista?
- uusiutuvaa energiatuotantoa: energiatehokkuutta ja elinkaarivaikutuksia olisi ilmaston kannalta hyvä korostaa,
- kierto- ja biotalouden kestävyyttä on hyvä korostaa
- ”ekosysteemien elpymistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista” – tähän olisi hyvä lisätä ilmastonmuutoksen hillintä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikkö pitää tärkeänä, että luontokato huomioidaan ja kiinnitetään erityistä huomiota (aluerajauksin ja kaavamääräyksin) arvokkaisiin ja herkkiin maa- ja vesistöaluekokonaisuuksiin ja näiden välisiin viheryhteyksiin. Näille alueille ei tulisi sallia luonnonarvoja merkittävästi heikentävää maankäyttöä vaan toimia aktiivisesti ohjata eri keinoin kohti suojelua ja ennallistamista.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet painottavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien riittävää huomiointia. Yhtenäisten luonnonalueiden selvitystä on Satakunnassa jo tehty ja kokonaismaakuntakaavan tausta-aineistoksi valmisteltu ansiokkaasti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen viherrakenneselvitys.

Viherrakenteen säilyttäminen lisää resilienssiä myös ilmastonmuutosta vastaan. Viherverkoston ydinalueet, yhteysalueet, vahvistettavat yhteysalueet sekä erikseen määritellyt luonnon herkat ja arvokkaat hot-spot -kokonaisuudet mm. latvavesistöalueet ja valuma-alueiden osat ovat tärkeitä. Näille alueille tulisi ELY-keskuksen arvion mukaan osoittaa maakuntakaavassa uhanalaisten luontotyyppien selvitys- ja huomiointitarve maankäyttöä muuttavissa hankkeissa ja alemmilla kaavatasoilla. Monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kokonaisuudet tulevat olemaan vapaaehtoisten ennallistamis- ja suojeluohjelmien (HELMI, METSO, vapaaehtoinen kompensatio) markkinoinnin painopistealueita.

Luonnon monimuotoisuutta edistää vesistöjen hyvän ekologisen tilan saavuttaminen. Kokonaismaakuntakaavassa esitettävien alueidenkäytön muutosten vaikutukset vesistöjen tilaan ja Natura-alueisiin ja mm. Naturavesistöalueiden

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 vaikutusten arviointi tehdään, sillä tarkkuudella kuin maakuntakaava yleispiirteisenä kaavana edellyttää ja niistä aiheista, jota kaavassa käsitellään. Koko kaavan toteuttamisen yhteisvaikutukset arvioidaan kokonaisuutena kaavalle asetettujen sisältövaatimusten näkökulmasta ja raportoidaan kaavaselostuksessa. Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadinnan pohjana olevien selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset.

Tarkennetaan ympäristöllisesti kestävää uudistumista koskevaa tavoitetta elinkeinoelämää ja yhdyskuntarakennetta koskevalla maininnalla.

Ekosysteemien elpymistä koskevaa tavoitetta täydennetään ilmastonmuutoksen hillintää koskevalla maininnalla.

Multa osin merkitään tiedoksi. Viherverkostoa ja luonnon monimuotoisuutta koskevia tavoitteita on otettu läpileikkaavana periaatteena huomioon mm. seuraavissa tavoiteosioissa: Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne, alueiden käytön ekologinen kestävyys, virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys ja kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

suojelun perusteisiin tulee riittävästi arvioida. Tärkeimpienolemassa olevien ja ennallistettavien siniyhteysalueiden (mm. vaelluskalojen kulku) osoittaminen on myös tarpeellista.

Maakunnallisten monimuotoisuusohjelmien valmistelun ensimmäinen vaihe (osana LIFE Priodiversity-hanketta) on käynnistymässä todennäköisesti jo v.2024 alusta ja tämä tuo lisää eväitä kokonaismaakuntakaavankin toteutukseen sen ehdotusvaiheessa. Alueellisten monimuotoisuusohjelmien päätavoitteena on juuri arvokkaiden monimuotoisuuskeskittymien (luontotyytit ja lajit) tunnistaminen ja alueellisten toimien priorisointi. Lisäksi HELMI-painopistealueiden määrittely on jo käynnissä yhteistoimintaryhmissä. EU:n biodiversiteettistrategia ja Suomen bd-strategia sekä valmisteilla oleva toimenpideohjelma sekä ennallistamisasetus asettavat myös tavoitteitaan vuosiin 2030, 2035 ja 2050 (mm. v. 2050 ennallistamistoimien on tarkoitus kattaa kaikki ennallistamistarpeessa olevat ekosysteemit), mikä tulee selkeämmin näkyä kokonaismaakuntakaavan 2050 valmistelussa. Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen tuleekin olla kokonaismaakuntakaavan keskeisiä tavoitteita.

85 Rauman kaupunki**85- Ilmastonmuutos ja luontokato**

Satakunnan maakuntakaava 2050 tavoitteet on laajasti ja asiantuntevasti asetettu vastaamaan maakunnan tulevaisuuden kehityskuvaa, haasteita ja tavoitteita. Myös ilmastonmuutokseen ja luontokatoon sekä erityisesti kansalliseen turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen liittyvät tavoitteet ovat tärkeä osa tavoitekokonaisuutta.

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

9. Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

50 Satakunnan pelastuslaitos

50- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus

Väestönsuojelu ja sen suunnittelu otetaan paremmin huomioon kaavojen valmisteltaessa. Huoltovarmuuden suunnittelu ei saa olla pelkästään yhden kriittisen infrastruktuurin varassa, vaan huoltovarmuus tulee olla kahdennettu myös infrastruktuurin osalta.

Merkitään tiedoksi.

Väestönsuojelu on otettu huomioon kansallista turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskevassa tavoiteosiossa. Kriittisen infrastruktuurin kahdentaminen tulee ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kuntatasolla.

51 Siikainen

51- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus

Kansalaisten turvallinen suojautuminen. Maakunnan alueella yhtenäinen huoltovarmuusyhteistyö kaikkien kuntien kesken. Maatalouden elinvoimaisuus varmistamaan huoltovarmuutta.

Merkitään tiedoksi.

Väestönsuojelu ja maatalouden kehittämisen turvaaminen on otettu huomioon kansallista turvallisuutta koskevassa tavoitekohdassa.

52 Kankaanpää

52- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus; Kankaanpää

Kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden huomioiminen kaavan valmistelussa on erittäin tärkeää erityisesti tässä Euroopan muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Puolustusvoimien toiminta tulee turvata. Myös maatalouden toimintaedellytyksiä tulee pyrkiä edistämään.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Tavoiteluonnoksessa on todettu, että vahvistetaan huoltovarmuutta turvaamalla energian tuotantoon, energian siirtoon ja energiahuoltoon liittyvät kehittämistarpeet. Kankaanpäässä on käynnissä kolme isoa tuulivoimapuisto -hanketta Marjakeidas, Haukkasalo ja Paholampi. Näiden hankkeiden toteuttaminen on turvattava maakuntakaavalla. Tuulivoimapuisto hankkeet ovat merkittävä osa kansallista huoltovarmuutta. Satakunnassa on tällä hetkellä vireillä vihreään siirtymään luokiteltavia yritysten investointihankkeita, joiden yhteenlaskettu arvo on yli 2,3 mrd. euroa em. hankkeet ovat näissä laskelmissa mukana. Satakunnan yhtenä kärkiteemana on energiantuotanto, joten maakuntakaavan tulee mahdollistaa ja vastata maakunnan kärkiteemoihin myös Pohjois-Satakunnan osalta.

54 Karvian kunta

54- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus

Maakunnallinen yhteistyö huoltovarmuus ja valmiusasioissa.

Merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****57 Jämijärven kunta****57- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Huoltovarmuuden näkökulmasta on huomioitava maatalouden toimintaedellytykset ja erilaiset energiantuotannon muodot.

Varuskuntien tarpeiden osalta on huomioitava erityisesti Parkano-Kankaanpää ratayhteyden merkitys Niinisalon varuskunnalle.

58 Säkylän kunta**58- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus; Säkylä**

Säkylän kunta katsoo, että Euroopan huonontuneella turvallisuustilanteella on pitkäaikaisia vaikutuksia, jotka vähimmilläänkin jatkuvat ainakin vuoteen 2050 saakka. Tarpeet ja toimenpiteet maanpuolustuksen resurssien ja varustuksen lisäämiseen ja kotimaisen huoltovarmuuden parantamiseen ovat erittäin tärkeitä.

Säkylän varuskunnan tarpeet lisärakentamiseen ja laajaan knasainväliseen yhteistyöhön (mukaan lukien NATO -yhteistyö) vaativat myös merkittäviä maakuntatason varauksia.

Säkylän kunta esittää, että Säkylän varuskunnan oman laajentuvan toiminnan ja varuskuntaa palvelevan yritystoiminnan (sekä palvelujen että tuotannon) turvaaminen tulee huomioida maakuntakaavassa laajalti ja monipuolisesti. Huomioida tulee myös varuskunnan oman ja kansainvälisen sotilas- ja siviilihenkilöstön määrän erittäin merkittävä kasvu nykyisestä.

Elintarviketuotannon osalta tulee maakuntakaavassa huomioida toiminnan laajentumisen ja monipuolistumisen mahdollistaminen. Länsi-Säkylän yritysalueen rakennusoikeuden määrän (tehokkuuden) erittäin merkittävä lisääminen on huomioitava maakuntakaavassa, ellei asiaan ole muuta ratkaisua. Ei ole järkevää levittää yritys/teollisuusalueiden kokoa ympäröivään luontoon vain sen vuoksi, että rakennusoikeus ei muutoin tulevaisuudessa riitä.

Säkylän kunta on erittäin mielellään mukana kehittelemässä yllä esitettyjä tavoitteita ja maakuntakaavan sisältöä.

Valmisteltu vastine

Merkitään tiedoksi.

Energiahuollon ja maatalouden kehittämistarpeiden turvaaminen on nostettu esiin osana huoltovarmuutta ja energiahuoltoa koskevassa tavoitekohdassa on tavoitteeksi esitetty uusiutuvan energiatuotannon ja ydinvoimatuotannon alueidenkäytöllisten edellytysten kehittämisen.

Haapamäki-Kankaanpää-Pori -rata on osoitettu voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa yhdysratana. Satakunnan maakuntakaavan 2050 lähtökohtana ovat voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnot- ja määräykset. Lisäksi Satakunnan maakuntakaavan 2050 liikennettä koskevien tavoitteiden mukaan suunnittelussa edistetään kestävästä liikennejärjestelmästä. Rataverkon kehittäminen sisältyy kestävästä liikenteen kehittämisen tavoitteeseen.

Lisätään sanat 'turvallisuuden ja' tavoiteraportin kohtaan, jossa tavoitteena on huoltovarmuuden kannalta merkittävien logististen yhteyksien kehittämistarpeiden turvaaminen.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitekohdassa on huomioitu maanpuolustuksen kehittämistarpeiden turvaaminen alueiden käytön suunnittelussa ja huoltovarmuuden vahvistaminen. Lisäksi alue- ja yhdyskuntarakennetta koskevassa kohdassa on todettu, että alueiden käytön suunnittelussa otetaan huomioon maanpuolustuksen tarpeet siten, että turvataan riittävät alueidenkäytölliset edellytykset mm. varuskunnille ja muille maanpuolustuksen toimintamahdollisuuksille.

Maakuntakaavassa osoitetut aluevaraukset eivät sisällä rakentamisen tehokkuutta koskevia määräyksiä.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

67 Rauman kauppakamari**67- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Huoltovarmuuden ja turvallisuuden näkökulmista myös tietoliikenneinfra on merkityksellistä. Satakunnassa on huoltovarmuuden osalta monipuolisesti yritystoimintaa. Maakunnan huoltovarmuuden ja turvallisuuden merkitys lisääntynee tulevaisuudessa NATO-jäsenyyden myötä.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

68 Geologian tutkimuskeskus**68- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Ks. kohta 4 Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö.

Merkitään tiedoksi.

Kasvu-, ympäristö- ja energiaturvetta koskevassa tavoitemuotoilussa on nostettu esiin tarve turvetuotannon jatkamismahdollisuuksiin liittyvä näkökulma ottaen huomioon Satakunnan huoltovarmuuteen ja elintarviketuotantoon liittyvät tarpeet sekä teemaan liittyviä reunaehdoja.

69 Suomen riistakeskus Satakunta**69- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Kattavalla ampumarataverkostolla on olennainen merkitys ampumaharjoittelun edellytysten kannalta, ja siten merkitystä myös kansallisen turvallisuuden kannalta. Ampumaratojen kehittämissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti maakunnan nykyiset ampumaradat ja niiden kehittäminen tulee ottaa alueidenkäytön suunnittelussa ja aluekehittämisessä huomioon. Lisäksi mahdollisuuksien mukaan tulisi luoda edellytyksiä rataverkoston täydentämiseksi.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten. Satakunnan ampumarataselvitys ja kehittämissuunnitelma on yksi maakuntakaavan suunnittelun tausta-aineistoista.

72 Ulvilan kaupunki**72- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Puolustusvaliokunta on 1.2.2023 antanut puolustusministeriölle lausunnon PuVL 16/2022. Lausunnossa valiokunta esittää, että Suomessa tulisi olla yhteensä 1 000 ampumarataa. Tällä hetkellä Suomessa on 36 puolustusvoimien ampumarataa ja 670 siviilirataa. Valiokunta katsoo lausunnossaan, että valtakunnallisesti kattava ampumarataverkosto on välttämätön turvallisuusviranomaisten, reserviläisten, metsästäjien, urheiluampujien ja muiden ammunnan harrastajien toiminnan turvaamiseksi. Lausunnossa kuvataan turvallisuusympäristön muutoksen vaikutuksia ampumaratatoimintaan ja todetaan ampumaratojen määrän kasvattamisen nykytasosta olevan ehdottoman välttämätöntä maanpuolustuksen toimintaedellytysten varmistamiseksi. Valiokunta katsoo, että hallitusohjelmassa tulisi linjata ampumaratastrategian tai vastaavan asiakirjan laatimisesta, jonka kautta asetetaan selkeät tavoitteet ja keinot tahtotilaan pääsemiseksi.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten. Satakunnan ampumarataselvitys ja kehittämissuunnitelma on yksi maakuntakaavan suunnittelun tausta-aineistoista.

Satakuntaliitto on laatinut Satakunnan ampumarataselvityksen ja kehittämissuunnitelman, jonka maakuntahallitus on hyväksynyt 31.5.2021. Raportin hyväksymisen jälkeen turvallisuustilanne on oleellisesti muuttunut, mitä puolustusvaliokunnan lausuntokin heijastelee. Tämän johdosta maakuntakaavan laadinnassa tulisi jollakin tarkoituksenmukaisella tavalla ottaa huomioon

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

puolustusvaliokunnan tavoite ampumaratojen määrän lisäämisestä myös Satakunnassa, erityisesti jos asia sisällytetään tulevaan hallitusohjelmaan. Mikäli tätä tavoitetta palvelevia aluevarauksia ei olisi tarkoitus osoittaa tulevassa maakuntakaavassa, tulisi tätä tavoitetta kuitenkin pyrkiä edistämään päivittämällä ampumarataselvityksen kehittämissuunnitelmaosaa esim. lisäämällä siihen uusi osa-alue ”Perustettavat uudet ampumaradat”. Satakuntaliitto järjestää vuosittain sidosryhmille suunnatun ampumaratafoorumin. Kyseinen foorumi on erinomainen instrumentti kehittämissuunnitelman päivittämiseen yhteistyössä ampumaratojen käyttäjien kanssa. Foorumi voisi kokoontua useamminkin kuin kerran vuodessa jos kehittämissuunnitelman päivittäminen ja ministeriöistä tuleva ohjaus sitä edellyttää.

73 MTK-Satakunta**73- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Maaseudun elinkeinojen painotus, huoltovarmuuden varmistavan infran ylläpito ja parantaminen sekä sisäiseen turvallisuuteen ja kriisivalmiuteen vaikuttavat ratkaisut edesauttavat osaltaan kansallista turvallisuutta.

Merkitään tiedoksi.

74 Suomen metsäkeskus**74- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

On hyvä, että tässä yhteydessä on nostettu esille metsätalouteen liittyvät kehittämistarpeet.

Merkitään tiedoksi.

79 Pomarkun kunta**79- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Kansallisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden huomioiminen kaavan valmistelussa on erittäin tärkeää muuttuneessa turvallisuustilanteessa. Puolustusvoimien toiminta tulee turvata. Myös maatalouden toimintaedellytyksiä tulee pyrkiä edistämään.

Merkitään tiedoksi.

Satakunnassa on tällä hetkellä vireillä paljon vihreään siirtymään luokiteltavia yritysten investointihankkeita. Satakunnan yhtenä kärkiteemana on energiantuotanto, joten maakuntakaavan tulee mahdollistaa energiatuotannon hankkeet ja vastata maakunnan kärkiteemoihin myös Pohjois-Satakunnan osalta.

80 Eurajoen kunta**80- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Eurajoen kunta on asetettujen tavoitteiden takana ja eri osa-alueet on tunnistettu hyvin.

Merkitään tiedoksi.

81 Porin yliopistokeskus**81- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Ehdotetaan tavoiteluonnokseen lisättävän kappale liittyen ruoantuotannon huoltovarmuuteen.

Merkitään tiedoksi.

Tavoitekohdassa on mainittu maatalouden ja elintarviketeollisuuden kehittämistarpeiden turvaaminen huoltovarmuuden vahvistamiseksi.

82 Suomen luonnonsuojeluliitto Varsinais-Suomen piiri**82- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Toimintaluonnoksissa mainitaan: Alueiden käytön suunnittelussa pyritään hillitsemään ilmastomuutosta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä Suomen ja Satakunnan huoltovarmuudelle, kriittiselle infrastruktuurille ja ekosysteemeille sekä elinkeinoille kuten maa- ja metsätaloudelle aiheuttavia riskejä.

Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri esittää, että epäselvä muotoilu tulisi korjata: Alueidenkäytön suunnittelussa pyritään hillitsemään ilmastomuutoksesta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä Suomen ja Satakunnan huoltovarmuudelle, kriittiselle infrastruktuurille ja ekosysteemeille sekä elinkeinoille kuten maa- ja metsätaloudelle aiheutuvia riskejä.

Tai: Alueidenkäytön suunnittelussa pyritään hillitsemään ilmastomuutosta ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemistä, sekä niistä Suomen ja Satakunnan huoltovarmuudelle, kriittiselle infrastruktuurille ja ekosysteemeille sekä elinkeinoille kuten maa- ja metsätaloudelle aiheutuvia riskejä.

Tavoitteen muotoilua täydennetään jälkimmäisen vaihtoehdon mukaan.

84 Varsinais-Suomen ELY**84- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Satakunnassa on laadittu laajaa ampumarataselvitystä, jossa on arvioitu myös sitä, millä kaavamuodoilla ampumaratoja merkitään kaavoituksessa.

Myös hiljaisten alueiden osalta on merkitystä sillä, että missä ampumaradat sijaitsevat. Ampumaratojen sijainnit ja käyttömahdollisuudet kytkeytyvät myös kansalliseen turvallisuuteen reserviläisten harjoittelumahdollisuuksien kautta. Onko ampumarataselvitystä ajateltu hyödynnettävän maakuntakaavaa laadittaessa?

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan ampumarataselvitys ja kehittämissuunnitelma on yksi maakuntakaavan suunnittelun tausta-aineistoista.

85 Rauman kaupunki**85- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus**

Satakunnan maakuntakaava 2050 tavoitteet on laajasti ja asiantuntevasti asetettu vastaamaan maakunnan tulevaisuuden kehityskuvaa, haasteita ja tavoitteita. Myös ilmastomuutokseen ja luontokatoon sekä erityisesti kansalliseen turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen liittyvät tavoitteet ovat tärkeä osa tavoitekokonaisuutta.

Merkitään tiedoksi.

86 Huittisten kaupunki**86- Kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus; Huittinen**

Tavoiteluonnokseen on kirjattu: "Vahvistetaan huoltovarmuutta turvaamalla energian tuotantoon, energian siirtoon ja energiahuoltoon sekä maa- ja metsätalouteen ja elintarviketeollisuuteen liittyvät kehittämistarpeet."

Kaavavalmistelussa tulee huomioida, että Huittisissa on vireillä mittava aurinkovoimahanke, jonka toteuttaminen on turvattava maakuntakaavalla.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoiteluonnoksista annettujen lausuntojen kooste ja lausuntoihin annetut vastineet

10. Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

Valmisteltu vastine

50 Satakunnan pelastuslaitos

50- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Pelastustoimi ja erityisesti uusi Satakunnan hyvinvointialueen pelastuslaitos on otettava jatkossa paremmin mukaan kaavojen suunnitteluun, jotta toimintaedellytykset saavutettavuuden ja laadun kannalta pysyvät hyvinä.

Merkitään tiedoksi.

Hyvinvointialue ja Satakunnan pelastuslaitos ovat nimenneet edustajansa Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteistyöryhmään.

62 Nakkilan kunta

62- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Nakkilan kunnanhallitus toteaa, että tavoiteasiakirjassa tulee kohtuullisesti esiin energian tuotantoon liittyvät tavoitteet, elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä suojellulliset ja ilmastotoimiin liittyvät tavoitteet. Tavoiteasiakirjassa tavoitteet on osin ristiriitaisia tavoitteiden yhteensovittamisen sijaan. Ristiriitaisuus liittyy yhdyskuntarakenteeseen sekä toisaalta suojelun ja kehittämisen tavoitteiden ilmaisuun. Tavoiteasiakirja tavoittelee vahvasti keskittettyä yhdyskuntarakennetta, nykyistä yhdyskuntarakennetta (esimerkiksi "elinkeinotoimintaan liittyen alueiden suunnittelussa hyödynnetään olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta...") sekä "monikeskuksista ja verkottuvaa aluerakennetta".

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet on muodostettu yhteensovittamalla valtakunnalliset tavoitteet maakunnallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavan tavoitteet täsmentyvät suunnittelun edetessä konkreettisiksi alueiden käytön suunnitteluperiaatteiksi ja aluevarauksiksi, jolloin myös suunnittelutyössä tulee yhteensovittaa mahdolliset vastakkaiset tavoitteet.

Toisaalta pitää vahvistaa "huoltovarmuutta turvaamalla energian tuotantoon, energian siirtoon ja energiahuoltoon sekä maa- ja metsätalouteen ja elintarviketeollisuuteen liittyvät kehittämistarpeet ja toisaalta "Yhtenäisille, hyvälle tai maiseman kannalta tärkeille pelto-, metsä- ja suoalueille ei osoiteta maankäyttöä ilman erityisiä perusteita". Ristiriitaisuudet ja tulkinnanvaraiset tavoiteilmaukset voivat aiheuttaa tilanteen, jossa yksittäisen tahon tulkinta ratkaisee esimerkiksi sen, millainen on hyvä pelto, jolle ei saa aurinkovoimaa pellon hyvyyden vuoksi rakentaa.

Tavoiteasiakirjan valmistelussa ei ilmeisesti ole kaikilta osin tarkasteltu valtakunnallisia tavoitteita siten, että ne olisi muotoiltu soveltuviksi Satakunnan maakunnan olosuhteisiin. Maakuntakaava 2050:n valmistelussa tulee selkeyttää tavoitteiden yhteensopivuus.

63 Euran kunta

63- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Euran kunta pitää tärkeänä, että kaikki kunnat ovat maakuntakaavan ohjausryhmässä edustettuina.

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan kuntia on pyydetty vuoden 2022 alussa nimeämään edustajansa Satakunnan maakuntakaavan 2050 yhteistyöryhmään.

Lausunnon antaja	
Tiivistelmä tavoitteista	Valmisteltu vastine
67 Rauman kauppakamari 67- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä Erinomaisesti koottu tavoitepaketti.	Merkitään tiedoksi.
72 Ulvilan kaupunki 72- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä Ulvilan kaupunki katsoo, että tavoiteraportissa on kattavasti huomioitu kuntien, sidosryhmien ja viranomaisten tavoite-esitykset.	Merkitään tiedoksi.
73 MTK-Satakunta 73- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä Kaavamerkintöjen ja -määräysten yhdenmukaisuus ja selkeys kaikessa kaavoituksessa ovat mielestämme maanomistajien oikeusturvan ja tasapuolisen kohtelun kannalta tavoitteita. Korvausvastuiden maanomistajiin suoraan tai välillisesti vaikuttavien aluerajausten osalta on myös oltava selviä.	Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.
74 Suomen metsäkeskus 74- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä Satakunnan maakuntakaavan tavoitteiden yhteenvedossa on sovitettu hyvin yhteen erilaiset käyttötavoitteet maakunnan erityispiirteet huomioiden (kohta 1.2). Metsään perustuvat elinkeinot on huomioitu tavoiteluonnoksessa hyvin. Metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten metsäalueiden säilyminen ja viherverkosto tai -rakenne on mainittu useissa kohdissa tavoiteluonnosta (mm. kohdat 2.2.1, 2.2.2, 2.2.7, 2.2.8). Näihin liittyen Metsäkeskus toteaa, että suojelualueiden ulkopuolella tulee välttää käyttöä rajoittavia tai velvoittavia tavoitteita tai kaavamerkintöjä. Yksityismetsien osalta suojelun tulee perustua vapaaehtoisuuteen.	Merkitään tiedoksi.
75 Kokemäen kaupunki 75- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä Edellä sanotun lisäksi Kokemäki esitti MKK tavoitelausunnossaan seuraavaa. ”Elinvoimainen, energinen ja uudistuva maakunta” -teemasta lausuimme: Maakuntakaavassa tullaan osoittamaan sopivia tuuli- ja aurinkovoima-alueita. Kokemäki ymmärtää, että näiden alueiden tarkastelu on tehty kaavamaisen teknisen analyysin perusteella. Tosiasiassa tuuli- ja aurinkovoimainvestointeihin vaikuttaa merkittävästi maanomistusolot ja maanomistajien suostumus asiaan. Tuulivoimainvestoijat tarkastelevat maakuntakaavan lisäksi maanomistuskarttoja ja löytävät potentiaaliset kohteensa sitä kautta. Päättellemme Kokemäellä näin, koska yhdelle noin kuuden tuulivoimalan alueelle Kokemäellä on esittänyt kiinnostuksensa kolme eri tuulivoimatoimijaa ja tämä alue ei ole maakunnan tuulivoimakaava-alueella. Samoin on ollut esillä laajan aurinkovoimalan rakentaminen Kokemäellä alueelle, jolla ei ole maakuntakaavoituksessa esitetty tuota statusta.	Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua vrten.

Investoijat tekevät omista näkökulmistansa omat ratkaisunsa näissä uusiutuvan energian investoinneissa. Kokemäen kaupunki on strategiassaan sitoutunut tukemaan tällaisten uusiutuvan energian ratkaisujen si-joitumista Kokemäelle. Toivomme luonnollisesti, että maakuntakaavaan ei tule sen kaltaisia linjauksia, jotka estäisivät tällaisten vastuullisten energiantuotantomuotojen sijoittumisen Kokemäelle.

”Hyvinvoiva ja vetovoimainen maakunta” -teemasta lausuimme:

Kokemäellä on vakavasti tunnistettu meille ad hoc syntynyt 400 henkilön akkuteollisuustyöpaikan tuomat tarpeet kuntakehitykselle. Meillä on jo puolen vuoden ajan viikoittain kokoontunut monialainen asiantuntijatyöryhmä, joka valmistelee yhdyskuntasuunnittelun ja esimerkiksi maakunnan koulutussuunnittelun kykyä vastata tähän muutokseen.

Edellä kerrotun, meille tulleiden asiaa koskevien kyselyjen ja alustavien suunnitelmaehdotusten mukaan Kokemäellä olisi vuoteen 2050 ulottuvassa maakuntasuunnittelussa varauduttava tuon 400 työpaikan jälkeen vielä vähintään yli tuhanteen lisätyöpaikkaan. Kokemäki on valmis ottamaan tämän haasteen vastaan ja toivomme, että maakuntakaavoitus 2050 tukee tätä koko maakuntaa palvelevaa teollisuusrakenteen kehittämistä myös Kokemäellä.

77 Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnan piiri

77- Muuta lausuttavaa Satakunnan maakuntakaavan 2050 Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Keskiön lentolause ”Ihminen – ympäristö – tulevaisuus” kuulostaa vaalilauseelta. Aluesuunnitteluhenkeä kuvastaa paremmin ”Ympäristö – ihminen – tulevaisuus”, sillä ympäristö on olemassaolomme ehto.

Tavoitekokonaisuuden keskiössä olevien sanojen järjestys voidaan muuttaa tarkoituksenmukaisemmaksi.

80 Eurajoen kunta

80- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä; Eurajoki

Lemlahden tuulivoimapuistoalue tulee poistaa maakuntakaavasta.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

81 Porin yliopistokeskus

81- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Ehdotetaan, että yleisenä periaatteena kirjattaisiin tutkittuun tietoon pohjautuva kehittäminen kaikilla osa-alueilla.

Merkitään tiedoksi.

Maakuntakaavan laadinnassa noudatetaan maankäyttö- ja rakennuslain 9§ mukaista periaatetta, jonka mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

83 Porin kaupunki

83- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä

Yleisesti:

Merkitään tiedoksi kaavan jatkosuunnittelua varten.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä tavoitteista****Valmisteltu vastine**

- Kaavoituksen joustavuuden lisääminen nopeasti muuttuvassa toiminnallisessa ympäristössä.
- Maakuntakaavan yksinkertaistaminen.
- Maakuntakaavan uudistus on mahdollisuus luoda seututasolle yhteinen tietopohja.
- Tavoitteiden todentaminen ja vaikuttavuuden varmistaminen.

Vaikuttavuus näkyväksi:

- Jos ekologinen ja sosiaalinen kestävyys otetaan yhdeksi lähtökohdaksi, pitää voida myös osoittaa (liikennemallein ja muin vaikutusten arvioinnein), että ilmastotavoitteet on mahdollista saavuttaa realistisessa taloudellisessa raamissa. Tähän liittyy myös liikenteen suoritelaskennan oikeellisuus ja päivitystarve.

Muuta:

- OAS:n kehittäminen.

Selvitykset:

- Vaihemaakuntakaavan 2 perusselvitykset ovat jo 10-vuotta vanhoja, ja muiden maakuntakaavojen sitäkin vanhempia, joten ne eivät toimi enää MRL:n edellyttäminä riittävinä selvityksinä uudessa maakuntakaavaprosessissa. Tulevaisuuden ennakkointia palvelevat ja kaavoitusta mitoittavat selvitykset on syytä tehdä uudelleen. Selvityksiin on syytä ottaa mukaan skenaariolähestymistapa, jonka pohjalta voidaan päättää se visio, jota kohti Satakunta haluaa kehittyä.

Vuorovaikutus:

- Kaavaprosessin vuorovaikutus tapahtuu pääasiassa yhteistyöryhmän ja teemoittaisten yhteistyöryhmien kokoontumisina. Maakuntakaavaprosessiin sopisi myös seutua yhdistävä työpajatyöskentely. Esimerkiksi: – Mitä Maakuntaohjelman tavoitteet ja linjaukset tarkoittavat kaupunkien maankäytön ja liikkumisen kehittämisessä?

Liikennejärjestelmä:

- Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen Sustainable Urban Mobility Plan eli SUMP prosessin mukaan (ks. kaavio lopussa).

Esimerkki Uusimaa kaavan 2050:n lähestymistavasta:

- Kaavan yksinkertaistamisesta ja joustavuuden lisäämisestä on hyvä esimerkki Uusimaa kaava 2050:n lähestymistapa, (Kaavaselistus s.61)

85 Rauman kaupunki**85- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä**

Rauman kaupunki haluaa tarkentaa tavoitteita kaavatyön edetessä.

Merkitään tiedoksi jatkosuunnittelua varten.

86 Huittisten kaupunki**86- Muuta lausuttavaa tavoiteraportin sisällöstä**

Satakunnan maakuntavaltuusto on hyväksynyt Satakunnan maakunta suunnitelman 2050, jonka tulisi ohjata

Merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja

Tiivistelmä tavoitteista

maakuntakaavan valmistelua.

”Tulevaisuuskuvien mukaisesti Satakunta on vuonna 2050

- Elinvoimainen, energinen ja uudistuva maakunta
- Hyvinvoiva ja vetovoimainen maakunta
- Vastuullinen ja osaava maakunta

Tulevaisuuskuvat muodostavat Satakunnan pitkän aikavälin kehittämisen tahtotilan, maakuntasuunnitelman. Tulevaisuuskuvat luovat siten pitkän aikavälin kehittämisen strategisen kehikon sekä tunnistavat Satakunnan tulevaisuuden kannalta tärkeitä toimia, jotka tulee huomioida laadittaessa

maakuntaa koskevia kehittämis- ja suunnittelulinjauksia (maakuntaohjelma 2022–2025, maakuntakaava).”

Tavoiteluonnokseen on nostettu kaikki mahdollinen, mutta kärki-teemat jäävät uupumaan.

Tavoiteluonnoksessa huolena vaikuttaa olevan enemminkin se, ettei olemassa oleva muutu liikaa, kuin se, että maakunnassamme annetaan mahdollisuuksia uusille avauksille. Viittaukset ”olemassa olevaan” toistuu useaan otteeseen. Tavoitteena ja periaatteena tulisi kuitenkin olla uudistuva, mahdollistava ja tulevaisuuteen katsova eikä rajaava maakuntakaava. Maakuntakaavalla luodaan edellytyksiä pitkällä aikajänteellä ja maailma muuttuu yhä kiihtyvään tahtiin.

Kaavatyössä tulisi arvioida myös tunnistamattomia haasteita ja tavoitteita.

Lähtökohdaksi on asetettu nykytilanne ja olemassa oleva ympäristö, mutta tavoitteiden asettamisella pitäisi nähdä jo käynnissä oleva kehityssuunta vuosikymmenten päähän.

Maakuntakaavan tulkinta tulee siksi olla sallivaa siinä mittakaavassa ja yleispiirteisyydessään kuin se laaditaan.

Tavoiteraportissa on paljon tekstiä, jonka voisi selkeyttää ja tiivistää napakasti olennaiseen. Jokainen tavoitekohta

on mahdollista kiteyttää kahteen-kolmeen kärki-teemaan, joiden alla selittäväksi

tekstiksi muutamia lauseita. Epäselväksi jää myös, miten keskiöön nostettu ”Ihminen – Ympäristö – Tulevaisuus” toteutuu osin ristiriitaistenkin tavoitteiden kanssa.

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 tavoitteet on muodostettu yhteensovittamalla valtakunnalliset tavoitteet maakunnallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavan tavoitteet täsmentyvät suunnittelun edetessä konkreettisiksi alueiden käytön suunnitteluperiaatteiksi ja aluevarauksiksi, jolloin myös suunnittelussa yhteensovitetaan mahdolliset vastakkaiset tavoitteet.

Satakunnan maakuntakaava 2050 laaditaan kaikki maankäyttömuodot käsittävänä kokonaismaakuntakaavana, jolloin maakuntakaavan tavoitteissa tulee ottaa huomioon tiivistettyjen kärkiteemojen sijaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kokonaisuudessaan ja maankäyttö- ja rakennuslain maakuntakaavan sisältövaatimukset.